

Fredag den 16. december 2011 (D)

1

28. møde

Fredag den 16. december 2011 kl. 9.00

Dagsorden

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 6 [afstemning]:

Forespørgsel til social- og integrationsministeren og ministeren for ligestilling og kirke om multikulturelle strømninger i samfundet. Af Martin Henriksen (DF) m.fl.

(Anmeldelse 22.11.2011. Fremme 24.11.2011. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 15.12.2011. Forslag til vedtagelse nr. V 12 af Martin Henriksen (DF). Forslag til vedtagelse nr. V 13 af Jacob Bjerregaard (S), Liv Holm Andersen (RV), Anne Bastrup (SF), Johanne Schmidt-Nielsen (EL) og Simon Emil Ammitzbøll (LA)).

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 11 [afstemning]:

Forespørgsel til statsministeren og europaministeren om det danske EU-formandskab.

Af Jens Joel (S), Jakob Ellemann-Jensen (V), Pia Adelsteen (DF), Sofie Carsten Nielsen (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Nikolaj Villumsen (EL), Merete Riisager (LA) og Lene Espersen (KF).

(Anmeldelse 13.12.2011. Fremme 14.12.2011. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 15.12.2011. Forslag til vedtagelse nr. V 14 af Jens Joel (S), Jakob Ellemann-Jensen (V), Sofie Carsten Nielsen (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF) og Lene Espersen (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 15 af Pia Adelsteen (DF). Forslag til vedtagelse nr. V 16 af Nikolaj Villumsen (EL)).

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 11:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 10.11.2011. 1. behandling 17.11.2011. Betænkning 14.12.2011).

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 22:

Forslag til folketingsbeslutning vedrørende Folketingets Ombudsmands beretning for året 2010.

Af Retsudvalget.

(Fremsættelse i betænkning fra Retsudvalget 01.12.2011. Anmeldelse 07.12.2011).

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 27:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Fremrykning af Landsbyggefondens investeringsramme til renovering).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen).

(Fremsættelse 21.11.2011. 1. behandling 24.11.2011. Betænkning 13.12.2011).

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 37:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Ophævelse af regler om egenbetaling for behandling med kunstig befrugtning, refertilisation og sterilisation i det offentlige sundhedsvæsen samt tolkebistand m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag).

(Fremsættelse 21.11.2011. 1. behandling 01.12.2011. Betænkning 13.12.2011).

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 29:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Skattecreditter for forsknings- og udviklingsaktiviteter).

Af skatteministeren (Thor Möger Pedersen).

(Fremsættelse 21.11.2011. 1. behandling 29.11.2011. Betænkning 14.12.2011).

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 34:

Forslag til lov om ændring af brændstofforbrugsafgiftsloven, lov om forskellige forbrugsafgifter, lov om afgift af ledningsført vand og lov om vægtafgift af motorkøretøjer m.v. (Regulering af de løbende bilafgifter og andre afgifter m.v.).

Af skatteministeren (Thor Möger Pedersen).

(Fremsættelse 21.11.2011. 1. behandling 29.11.2011. Betænkning 14.12.2011).

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 19:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og flere andre love. (Forhøjelse af efterlønsalder, forkortelse af efterlønsperiode og tilbagebetaling af efterlønsbidrag m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 21.11.2011. 1. behandling 25.11.2011. Betænkning 14.12.2011).

10) Eventuelt: 2. behandling af lovforslag nr. L 20:

Forslag til lov om ændring af lov om delpension. (Forhøjelse af delpensionsalder og forkortelse af delpensionsperiode m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 21.11.2011. 1. behandling 25.11.2011. Betænkning 14.12.2011. Omtrykt).

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 21:

Forslag til lov om ændring af lov om fleksydelse. (Forhøjelse af fleksydelsesalder, forkortelse af fleksydelsesperiode og tilbagebetaling af fleksydelsesbidrag m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 21.11.2011. 1. behandling 25.11.2011. Betænkning 14.12.2011).

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 22:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension. (Forhøjelse af folkepensionsalder, indførelse af seniorførtidspension m.v.).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 21.11.2011. 1. behandling 25.11.2011. Betænkning 13.12.2011).

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Mødet er åbnet.

Samtykke til behandling

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Det punkt, som er opført som nr. 10 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg Tingets samtykket som givet.
Det er givet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 6 [afstemning]: Forespørgsel til social- og integrationsministeren og ministeren for ligestilling og kirke om multikulturelle strømninger i samfundet.

Af Martin Henriksen (DF) m.fl.
(Anmeldelse 22.11.2011. Fremme 24.11.2011. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 15.12.2011. Forslag til vedtagelse nr. V 12 af Martin Henriksen (DF). Forslag til vedtagelse nr. V 13 af Jacob Bjerregaard (S), Liv Holm Andersen (RV), Anne Baastrup (SF), Johanne Schmidt-Nielsen (EL) og Simon Emil Ammitzbøll (LA)).

Kl. 09:00

Afstemning

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse.

Der foreligger to forslag. Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 13 af Jacob Bjerregaard (S), Liv Holm Andersen (RV), Anne Baastrup (SF), Johanne Schmidt-Nielsen (EL) og Simon Emil Ammitzbøll (LA). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 55 (S, RV, SF, EL og LA), imod stemte 46 (V, DF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 13 er vedtaget.

Derefter er forslag til vedtagelse nr. V 12 af Martin Henriksen (DF) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 11 [afstemning]: Forespørgsel til statsministeren og europaministeren om det danske EU-formandskab.

Af Jens Joel (S), Jakob Ellemann-Jensen (V), Pia Adelsteen (DF), Sofie Carsten Nielsen (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Nikolaj Villumsen (EL), Merete Riisager (LA) og Lene Espersen (KF).
(Anmeldelse 13.12.2011. Fremme 14.12.2011. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 15.12.2011. Forslag til vedtagelse nr. V 14 af Jens Joel (S), Jakob Ellemann-Jensen (V), Sofie Carsten Nielsen (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF) og Lene Espersen (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 15 af Pia Adelsteen (DF). Forslag til vedtagelse nr. V 16 af Nikolaj Villumsen (EL)).

Kl. 09:02

Afstemning

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse.

Der foreligger tre forslag. Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 14 af Jens Joel (S), Jakob Ellemann-Jensen (V), Sofie Carsten Nielsen (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF) og Lene Espersen (KF). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 76 (V, S, RV, SF og KF), imod stemte 25 (DF, EL og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 14 er hermed vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 15 af Pia Adelsteen (DF) og forslag til vedtagelse nr. V 16 af Nikolaj Villumsen (EL) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 11: Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af justitsministeren (Morten Bødskov).
(Fremsættelse 10.11.2011. 1. behandling 17.11.2011. Betænkning 14.12.2011).

Kl. 09:03

Forhandling

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ønsker nogen at udtale sig? Det gør hr. Karsten Lauritzen, ordfører for Venstre. Værsgo.

Kl. 09:03

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Jeg skal på Venstres vegne udtrykke min største utilfredshed ved behandlingen af dette lovforslag. Det er Venstres klare indtryk, at justitsministeren med dette lovforslag forsøger at undertrykke en legitim demokratisk debat her i Folketingssalen i spørgsmålet om, hvorvidt man skal tildele statsborgerskab til en person, som Politiets Efterretningstjeneste vurderer kan være til fare for rigets sikkerhed.

Det fremgår af grundlovens § 44, at det utvetydigt er Folketinget, der ved lov bestemmer, om en person kan få statsborgerskab. På trods af dette er det Venstres klare indtryk, at Justitsministeriet og justitsministeren faktisk – nu vil jeg bruge et kraftigt udtryk – har villet Folketingets Indfødsretsudvalg og tilbageholdt en række centrale oplysninger fra offentligheden i forbindelse med dette lovfor-slag. Jeg vil godt forklare det.

I sommerferien 2011 iværksatte daværende integrationsminister hr. Søren Pind en undersøgelse, der skulle afdække andre landes holdning til konventioner angående personer, der vurderes at være til fare for rigets sikkerhed. Undersøgelsen skulle bl.a. klarlægge andre landes praksis i forhold til tildeling af statsborgerskab til statsløse, der kunne vurderes at være til fare for rigets sikkerhed. Undersøgelsen var færdig i september, men Justitsministeriet og justitsministeren undlod at oversende undersøgelsen til Folketinget, som derfor den 1. november på et ukvalificeret grundlag måtte tage stilling til, om den statsløse person skulle have statsborgerskab. Først den 25. november modtog Folketinget undersøgelsen. Justitsministeriet og justitsministeren skylder fortsat at svare på, hvad forsinkelsen af den centrale undersøgelse skyldes.

Den 9. november 2011 konkluderer justitsministeren i et brev til Folketingets Indfødsretsudvalg, at der er bred enighed om, at undersøgelsen viser, at der ingen anden mulighed er end at tildele statsborgerskab til personer, som PET vurderer kan være til fare for rigets sikkerhed. Der er ikke rum, der er ikke luft i konventionen til dette. Det er en sandhed med modifikationer qua det faktum – hvis man læser ned i rapporten, som altså ikke er oversendt til udvalget – at man vil se, at de i Norge har en praksis, hvor der, hvis politiet undersøger en person, rent faktisk er mulighed for at udskyde tidspunktet for meddelelse af statsborgerskab.

Kl. 09:05

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Jeg vil gerne bede om ro i salen. Der er faktisk medlemmer, der ikke kan høre, hvad ordføreren siger. Det er ikke acceptabelt.

Værsgo.

Kl. 09:05

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Vi er derfor i Venstre ganske utilfreds med undersøgelsen og med den konklusion, som justitsministeren har oversendt til udvalget, som vi ikke mener er fyldestgørende for, hvad de enkelte lande rent faktisk har indberettet. Undersøgelsen viser i modsætning til det resumé, der er oversendt til udvalget, at man bl.a. i Norge kan sætte sager om statsborgerskab i bero, hvis ansøger er mistænkt for kriminalitet, der bliver efterforsket.

Desuden er tilbagemeldingen fra en række andre lande, bl.a. Tyskland, Holland og Sverige, tvetydig. Vi har opfordret justitsministeren til i udvalgsbehandlingen at undersøge de pågældende landes praksis nærmere. Det er blevet afvist.

Undersøgelsen, som Indfødsretsudvalget modtog den 25. november 2011, har Justitsministeriet i øvrigt stemplet »fortroligt«. Det har de gjort, på trods af at størstedelen af den faktisk er offentliggjort via aktindsigt til en række landsdækkende aviser. Justitsministeriet og justitsministeren forsøger dermed uden nævneværdig saglig begrundelse at forhindre Folketinget og den demokratiske debat, som i øvrigt foregår her i salen i dag. Man må undres over hvorfor.

Justitsministeriet har også nægtet Dansk Folkeparti teknisk bistand til at stille ændringsforslag til det lovforslag, vi behandler her i salen i dag, på trods af at det ellers vil være normal praksis, at man yder teknisk bistand. Det har i hvert fald været praksis, hvad man kan se, når man kigger lidt historisk på lovforslag om indfødsret. Det er uforståeligt og ikke i folkestyrets interesser, at justitsministeren og ministeriet ikke ønsker en åben demokratisk debat om noget så al-

vorligt som tildeling af statsborgerskab. Jeg vil derfor på det kraftigste opfordre ministeren til her i salen i dag at gå på talerstolen og give svar på de spørgsmål, som udvalget har stillet, og som vi hidtil under udvalgsbehandlingen ikke har fået svar på.

Kl. 09:07

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er bedt om korte bemærkninger. Den første er fra hr. Troels Ravn fra Socialdemokraterne. Ordføreren skal blive her. Hr. Troels Ravn. O.k., hr. Troels Ravn har ikke bedt om ordet. Den næste er hr. Andreas Steenberg. Det er heller ikke tilfældet. Der er et voldsomt tryk på knapperne i dag. Der er ikke korte bemærkninger til ordføreren. Jeg beklager ventetiden.

Den næste ordfører i talerrækken er hr. Christian Langballe fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 09:08

(Ordfører)

Christian Langballe (DF):

Som det er nævnt af Venstre, er der på det forslag til indfødsretslov, som er til anden behandling i dag, en person, som er omfattet af FN's konvention om statsløse og FN's børnekonvention, men som af Politiets Efterretningstjeneste vurderes som værende til fare for rigets sikkerhed. Justitsministeren har alligevel på vegne af regeringen anmodet om, at personen sættes på lovforslaget, og et flertal i Folketinget har fulgt justitsministerens henstilling. Argumentet er, at konventionen står over rigets sikkerhed. Det er vi i Dansk Folkeparti selvfølgelig uenige i. Konventionerne er ikke skrevet med Guds finger og er ikke nogen hellig skrift, der er dumpet ned fra himlen. Jeg ved godt, at flertallet af politikerne går i bedestilling, blot de hører konventionerne nævnt ved navn. Det gør vi ikke i Dansk Folkeparti, og da slet ikke, når det drejer sig om rigets sikkerhed, for der skal ikke herske nogen tvivl om, at rigets sikkerhed og danskernes tryghed altid for os står over konventionerne.

Hvis nu den person, og det forestiller vi os som et tænkt eksempel, som PET vurderer som værende til fare for rigets sikkerhed, og som alligevel er ved at få statsborgerskab, om et halvt år går ud og begår terror, så vil det da se mærkeligt ud, hvis vi her i Folketinget har belønnet vedkommende med et statsborgerskab.

Årsagen til, at jeg går herop i dag, er, at vi i Dansk Folkeparti i forbindelse med denne andenbehandling har forsøgt at stille ændringsforslag om, at personen kommer af lovforslaget, fordi vi mener, hvad vi siger. Vi har anmodet justitsministeren om teknisk bistand, da personens navn jo er hemmeligholdt, og for at vi overhovedet kan stille et ændringsforslag, skal personens navn stå på det. Justitsministeren har nægtet DF denne tekniske bistand, hvilket gør, at vi ikke kan stille ændringsforslaget. Vi mener, det er uhørt, at ministeren ikke vil yde den bistand. Ifølge § 44, stk. 1, i grundloven er det altså Folketinget, der tildeler statsborgerskab. Når justitsministeren nægter teknisk bistand, mener vi, at det er en obstruktion af Folketingets arbejde. Det bør være muligt at kunne stille ændringsforslag for at få en person af et lovforslag, når man nu kan sætte personen på lovforslaget, hvis det skal give mening, at det er Folketinget og alene Folketinget, der tildeler statsborgerskabet. Ellers er det jo bare et Mickey Mouse-parlament, vi sidder i.

Justitsministeren har begrundet sit afslag på teknisk bistand med, at det vil kompromittere PET's arbejde, hvis personens navn bliver oplyst. Jeg vil gerne minde om, at personen er kommet på lovforslaget, efter at justitsministeren og regeringen har anbefalet det. Det vil sige, at det er regeringen, der kompromitterer PET.

Jeg forudser, at der nu vil komme en hel del sager i de næste år, hvor personer, der er omfattet af FN's konventioner og ikke er PET-godkendt, vil komme til at stå på de indfødsretslovforslag, der kommer. Vi har allerede en tilsvarende sag, der kommer på indfødsretslovforslaget til april. Man vil i fremtiden kunne henvise til, at det vil

kompromittere PET, hvis navnene bliver oplyst. Vi vil ikke kunne stille ændringsforslag, og man vil fra regeringens side kunne tromle nye indfødsretslovsforslag igennem med ikke-PET-godkendte personer under henvisning til PET og til fortrolighed. Det er jo så også en måde at lukke munden på kritikerne på.

Vi siger ja til det ændringsforslag, der er stillet til lovforslaget, men vi kan under ingen omstændigheder godkende det samlede indfødsretslovsforslag. Tak.

Kl. 09:12

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører, der har bedt om ordet, er hr. Tom Behnke, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 09:13

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Det er jo en helt urimelig retstilstand, der er opstået. Derfor vil jeg gerne opfordre justitsministeren til at tage ordet her i dag og forholde sig til de betækningsbidrag, der er optrykt i betænkningen, nemlig at det bør være muligt at udsætte en sådan ansøgning, når vores efterretningstjeneste har anbefalet, at man gør det.

Jeg vil opfordre til, at justitsministeren forholder sig til, at man måske internationalt sørger for at få en fælles forståelse af, at der bør være denne mulighed, ikke nødvendigvis sådan, at man afskærer personen fra at søge, men at man i hvert fald har muligheden for at man kan udsætte en ansøgning, og at man internationalt arbejder for at få en fælles forståelse for, at man kan tolke konventionen på den måde, og ikke nødvendigvis holder sig snævert til, hvordan vi eller embedsmændene i Danmark har valgt at fortolke konventionen.

Det skal også ses i lyset af, at flere andre lande jo tilsyneladende tolker konventionen anderledes. Og der vil jeg gerne understrege, ligesom Venstres ordfører gjorde det, at det har været et noget utilfredsstillende sagsforløb, forstået på den måde at når der er blevet spurgt meget konkret ind til noget, kommer der vævende svar tilbage. Man vil ikke helt afvise, at andre lande tolker det anderledes, men man vil heller ikke bekræfte, at de gør det. Det skaber jo tvivl og usikkerhed om, hvor langt den her konvention rækker. Hvor rigtigt skal konventionen læses? Hvordan forholder andre lande sig til konventionen? Det har vi endnu ikke fået fuldstændig krystalklare svar på.

Derfor er opfordringen her til justitsministeren og til regeringen, at man arbejder for på internationalt plan sammen med de lande, som har ratificeret den her konvention, at skabe en fælles forståelse for, at når et lands efterretningstjeneste beder om, at en eller flere ansøgers ansøgning bliver sat i bero, så sørger man i det mindste for at sætte den i bero og lige trækker vejret, inden der tages stilling til sagen. Der bør kunne skabes international forståelse for, at man kan tolke konventionen på den måde, for selve det tema er nemlig ikke omtalt i konventionen.

Hvis man fastholder, at der ikke er noget at gøre, for alle synes, at konventionen er krystalklar, og at den skal tolkes sådan, ligger den næste opfordring fra konservativ side til regeringen, at der internationalt arbejdes for at ændre den her konvention. Så må det være muligt at ændre den, for det må være muligt for et land at varetage landets sikkerhed frem for at overholde konventionen. Da man i sin tid lavede den her konvention, var det her problem slet ikke aktuelt. Man havde slet ikke tænkt på det her problem. Så da man lavede konventionen, var det jo ud fra de gode hensigter, men verden har forandret sig siden, og vi er i dag i en situation, hvor vi er nødt til at sætte landets sikkerhed over det, som man internationalt har formuleret for mange, mange år siden.

Derfor en opfordring til, at justitsministeren som minimum i dag tager ordet og forholder sig til betækningsbidragene og forholder sig til De Konservatives opfordring til, at vi internationalt skaber en

fælles forståelse for, at man selvfølgelig kan udsætte en ansøgning, når et lands efterretningstjeneste anbefaler, at man gør det, og subsidiært arbejder for at få ændret den her konvention, så det kan lade sig gøre i fremtiden.

Vi er fra konservativ side af den opfattelse, at vi skal overholde de konventioner, vi har ratificeret. Vi synes faktisk, at det her er en udmærket konvention, som vi gerne vil være med i. Men hvis den kun kan tolkes, sådan som regeringen tolker den, har vi et problem, og det problem kan i sidste ende føre til, at vi bliver nødt til at anbefale, at vi træder helt ud af den konvention, og det synes jeg ville være ærgerligt. Det er Danmark i dag; det kan være andre lande i morgen. Vi har også prøvet at spørge ind til, om der er andre lande, der faktisk har været i den her situation, og det har knebet med at få nogle helt præcise svar. Det får vi ikke, men lad det så ligge, for der kan vel være nogle andre begrundelser for, at vi ikke kan få nogle klare svar. Men i hvert fald en opfordring til, at vi får løst den her helt urimelige retstilstand, der er opstået.

Kl. 09:17

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Er der flere, der ønsker ordet? Justitsministeren.

Kl. 09:17

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Det er jo voldsomme ting, man skal anlages for, ikke mindst af Venstres hr. Karsten Lauritzen. Man skal anlages for at undertrykke en legitim, demokratisk debat; man skal anlages for at have vildledt Folketinget; en undersøgelse, som er iværksat af den tidligere regering, skal man tilmed påtage sig det fulde ansvar for, også for dens videre færd i Folketinget. Det synes måske at være en smule over grænsen.

Sagen er her – det er det, som Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti ikke vil erkende – at det dilemma, som den tidligere integrationsminister hr. Søren Pind forsøgte at skabe, ikke er der. Altså, der er ikke noget dilemma. Og det er det, man selvfølgelig godt kan blive ved med at diskutere, men hvis man eksempelvis ville have, at den pågældende undersøgelse skulle have været gjort færdig før, kunne man selv have gjort den færdig.

Anklager om, at jeg har holdt ting tilbage for Folketingets Indfødsretsudvalg, er helt ude i hampen. De papirer er, som det fremgår, oversendt fuldstændig, som de skal. Anklager om, at jeg skulle have undertrykt en legitim, demokratisk debat om den her sag, hører ingen steder hjemme. Der har været holdt samråd, der har været stor debat under førstebehandlingen, vi har en debat her, og jeg er helt sikker på, at vi også får en debat under tredjebehandlingen af forslaget. Det er helt fint.

Man kan som Dansk Folkeparti mene, at internationale konventioner er noget, vi skal se stort på. Det mener regeringen ikke. Det er derfor, at der ikke er noget dilemma her. Sandheden er den, at man skal passe på med at tegne et dilemma, som ikke er der.

Jeg synes, at V, K og O i den her sag som minimum – og det er det, der bekymrer mig lidt – dog må have den fornødne tillid til vores efterretningstjeneste og til, at den tager sig af de personer, som kan være til fare for rigets sikkerhed. Der er forsøg på fra især Venstre, som der står skrevet i betækningsbidraget, at pålægge de folketingsmedlemmer, der agter at stemme for det her lovforslag, et ansvar for eventuelle fremtidige kriminelle handlinger fra de her folk. Jeg har godt nok kun været i Folketinget i 10 år, men jeg har aldrig nogen sinde læst noget lignende. Det er så langt ud over grænsen, som det overhovedet kan være.

Sandheden er den, at hvis man havde villet lave den her undersøgelse færdig, da man selv var i regering, kunne man have gjort det. Man kunne have sat den i gang før, man kunne have afsluttet den før. Fordi udvalget har bedt om at få sagerne oversendt, har vi oversendt sagerne fuldstændig efter aftalen. Den her regering mener ik-

ke, der er noget dilemma. Konventionen er ganske klar, og hvad angår henvisningerne til Norge – ja, hvis man nu bare gider at læse de svar, som er sendt over, og som er ganske, ganske klare, vil man se, at de lige nøjagtig viser, hvad oppositionen ikke vil forstå, nemlig at den pågældende konvention, folkeretten og internationale konventioner går forud i de her sammenhænge. Det står fuldt ud i det svar, som er oversendt, og er endda blevet bekræftet i et efterfølgende svar. Så det kunne man prøve at starte med at læse, og så ville man se, at der ikke er den type dilemmaer, som man lægger op til.

Jeg er godt klar over, at når man i særlig grad læser Venstres betækningsbidrag til lovforslaget, ser man, at det må være noget, der har været genstand for meget store debatter internt i Venstres folketingsgruppe. Det er helt fair, for det har været svært at skrive, men jeg må sige, at det er ganske, ganske overraskende, at et tidligere regeringsbærende parti nu er kommet så langt ud, at man øjensynligt er klar til at pålægge folketingsmedlemmer, der stemmer for et lovforslag, ansvaret for personers fremtidige kriminelle handlinger. Det står der direkte i det betækningsbidrag. Jeg synes, det er meget, meget overraskende. Der er ikke noget dilemma her. Konventionen er ganske klar, og regeringens konklusion er også ganske klar. Den agter vi selvfølgelig at overholde.

Kl. 09:22

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ministeren. Der er ønsket korte bemærkninger af indtil videre tre medlemmer. Fru Gitte Lillelund Bech fra Venstre.

Kl. 09:22

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg vil sådan set ikke gå ind i diskussionen om betækningsbidrag eller ej. Jeg vil bare stille et meget simpelt spørgsmål til justitsministeren: Har justitsministeren i sin lange tid som medlem af dette Ting nogen sinde været ude for, at en regering, en minister, har nægtet teknisk bistand i forbindelse med udarbejdelse af et ændringsforslag til et lovforslag?

Kl. 09:22

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Ministeren.

Kl. 09:22

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det er rigtigt, at Justitsministeriet har fastholdt, at når det handler om spørgsmålet om at give teknisk bistand til det ændringsforslag, har jeg klart tilkendegivet, at det ønsker jeg ikke. Og hvorfor? Fordi det rejser væsentlige retssikkerhedsmæssige problemer for den pågældende person. Det er det egentlige svar, og derfor ønsker vi det ikke.

Kl. 09:23

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Fru Gitte Lillelund Bech for en kort bemærkning.

Kl. 09:23

Gitte Lillelund Bech (V):

Goddag mand, økseskaft! Jeg spurgte, om ministeren nogen sinde i sin tid som folketingsmedlem i dette Ting havde været ude for, at der var en minister, der havde nægtet teknisk bistand. Så fik jeg dette svar: Jeg ønsker som justitsminister ikke at give teknisk bistand. Det var sådan set ikke det, jeg spurgte om. Jeg vil bare gerne afkræve justitsministeren et svar fra justitsministeren: Har ministeren nogen sinde været ude for, at der er en minister, der har nægtet teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag til et lovforslag?

Kl. 09:23

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Justitsministeren.

Kl. 09:23

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det her handler om, om vi skal gå så langt, at vi skal stille et ændringsforslag, som ville kunne afsløre den pågældende person. Det mener vi er et meget, meget principielt skridt, og derfor har vi sagt, at det medvirker vi ikke til.

Kl. 09:24

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til justitsministeren. Der er en kort bemærkning fra hr. Karsten Lauritzen fra Venstre.

Kl. 09:24

Karsten Lauritzen (V):

Jeg er ked af det, men justitsministerens besvarelse her i Folketingssalen i dag er netop eksemplet på, hvad der har været kritisabelt i løbet af udvalgsbehandlingen af det her lovforslag, nemlig at justitsministeren og ministeriet ikke svarer på de spørgsmål, som udvalget stiller. Der blev stillet et ganske legitimt spørgsmål af fru Gitte Lillelund Bech om, om justitsministeren kan nævne et eksempel på, at man nogen sinde før har nægtet et mindretal i Folketinget at stille et ændringsforslag til et lovforslag. Det svarede justitsministeren ikke på. Og jeg bliver nødt til at bede justitsministeren om at svare på det principielle spørgsmål, om justitsministeren ikke mener, at det skal være sådan – særlig i spørgsmål om indfødsret, som er beskrevet i grundlovens § 44 – at et mindretal har mulighed for at stille et ændringsforslag til lovforslaget. Når jeg fra Folketingets talerstol sagde, at justitsministeren undertrykker en legitim demokratisk debat, refererede jeg netop til, at et mindretal ønsker at stille et ændringsforslag, som justitsministeren nægter mindretallet at stille. Jeg vil derfor bede justitsministeren om at redegøre for, om der tidligere er set eksempler på, at man nægter teknisk bistand.

Kl. 09:25

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Justitsministeren.

Kl. 09:25

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Svaret er og bliver det samme, og det er, som der står i svaret på spørgsmål nr. 24, at vi selvfølgelig kan bekræfte, at det er teknisk muligt at stille et ændringsforslag, men som svaret jo ganske klart beskriver, agter vi ikke at stille et sådant ændringsforslag, idet det medfører, at den pågældende ved navns nævnelser skal angives i ændringsforslaget, og derved afsløres den pågældendes identitet, og det er derfor uacceptabelt i forhold til den pågældendes retssikkerhed. Det er det, der er svaret, og det er det, der er holdningen.

Derfor handler det her jo også om en anden ting. Det handler jo helt grundlæggende om, om den borgerlige opposition har tillid til efterretningstjenestens arbejde. Det er jo det, det handler om. Sandheden er den, at hele fundamentet for indfødsretsloven og håndteringen af de her sager jo bl.a. hænger meget snævert sammen med, om man har den nødvendige tillid til efterretningstjenestens arbejde. Det har regeringen. Og derfor skal man lade være med at dække sig ind under alt muligt andet i den her sammenhæng.

Jeg mangler stadig væk svar fra Venstre på, om de kan huske, at der nogen sinde er afgivet et betækningsbidrag, hvor man direkte skriver i betækningsbidraget, at fordi et flertal i Folketinget vælger at stemme lovforslaget igennem, så pådrager man sig mere eller mindre et medansvar for den pågældende persons eller de pågælden-

de personers fremtidige kriminelle handlinger. Jeg mangler stadig svar på, om man kan genfinde bare ét betækningsbidrag, hvoraf det her fremgår. Jeg har ikke kunnet det, men jeg har som sagt også kun været medlem af Folketinget i lige godt 10 år.

Kl. 09:27

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak til justitsministeren. Og hr. Karsten Lauritzen for en kort bemærkning.

Kl. 09:27

Karsten Lauritzen (V):

Men justitsministeren svarer jo ikke på spørgsmålet. I Venstre har vi skrevet et kritisk betækningsbidrag, fordi justitsministeren nægter teknisk bistand, nægter et mindretal mulighed for at stille et ændringsforslag, at lave et ændringsforslag, som Venstre ville støtte. Og der, hvor det bliver fuldstændig absurd, vil jeg sige til justitsministeren, er, når justitsministeren kommer og påstår, at Venstre ikke har tillid til Politiets Efterretningstjeneste. Vi har netop tillid til Politiets Efterretningstjeneste, og derfor ønsker vi at følge de anbefalinger, som PET kommer med i forhold til personer, der kan vurderes at være til fare for rigets sikkerhed. Vi ønsker ikke, modsat justitsministeren og et flertal i Folketingssalen, at belønne dem med et rødbede-farvet pas. Og jeg bliver nødt til at bede justitsministeren om at forholde sig til det principielle forhold, at justitsministeren undertrykker en legitim demokratisk debat ved at forhindre et mindretal i at stille et ændringsforslag. Nu har vi spurgt tre gange, og jeg vil gerne spørge igen: Kan justitsministeren nævne et eksempel på, at et ministerium har nægtet et mindretal teknisk bistand til at stille et ændringsforslag? Det vil jeg gerne have at justitsministeren svarer på.

Kl. 09:28

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak. Justitsministeren.

Kl. 09:28

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Svaret i denne sag er og bliver det samme, og det fremgår også fuldkommen klart af svaret på spørgsmål nr. 24. Og jeg synes i det hele taget, man skal lade være med at dække sig ind under andet end det, det her handler om. Altså, det handler jo helt grundlæggende om: punkt 1, at vi har et tidligere regeringsbærende parti, som øjensynligt er klar til at bryde Danmarks internationale forpligtelser og konventioner, og punkt 2, at vi har et tidligere regeringsbærende parti, som øjensynligt nu ikke har den tillid, som man må have i de her sager, til, at er der personer, der kan give anledning til nogle problemer, har vi en efterretningstjeneste, der tager sig af dem. Det er grundlæggende de to ting, det handler om, når vi lytter til Venstre.

Jeg må sige om det her betækningsbidrag, at jeg aldrig har set noget lignende, aldrig. Jeg tror, det har været genstand for en meget, meget grundig diskussion i Venstres folketingsgruppe; det er så tveetydigt og så dobbelttunget, som noget næsten kan være. På den ene side vil Venstres medlemmer af udvalget gerne, som der står, overholde internationale konventioner, men Venstre ønsker samtidig at sætte hensynet ... bla, bla, bla ... over det andet. Det er så tveetydigt, som noget kan være. Og så slutter man af med at kaste det hele over på det flertal af Folketingets medlemmer, som bærer det her igenem på de kendte præmisser og på det grundlag, man altid har forholdt sig til i den her slags lovgivning. Eksempelvis er det sådan, at hvis der er problemer med enkeltpersoner, har vi en efterretningstjeneste, som tager sig af dem. Og derfor er hele grundpræmissen for Venstres tilgang til det her, set med mine briller, stærkt, stærkt beklageligt: Punkt 1, et tidligere regeringsbærende parti, som nu sætter kraftigt spørgsmålstejn ved Danmarks overholdelse af og deltagelse i internationale konventioner, og punkt 2, et tidligere regeringsbæ-

rende parti, som øjensynligt sætter spørgsmålstejn ved, om vi har en efterretningstjeneste, der er i stand til at håndtere de her personer. Det synes jeg er stærkt beklageligt.

Kl. 09:30

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Hr. Tom Behnke, Det Konservative Folkeparti, for en kort bemærkning.

Kl. 09:30

Tom Behnke (KF):

Det er mest for lige at sige, at ministeren sådan på et tidspunkt nævnte VKO i flæng. Men jeg vil gøre opmærksom på også over for de medlemmer af Folketinget, der måske ikke lige har læst betækningsbidragene, at der er forskellige betækningsbidrag, og Det Konservative Folkeparti har af gode grunde skrevet sit eget betækningsbidrag. Det tror jeg også at ministeren har lagt mærke til, og det er der sådan set en grund til. Så den diskussion vil jeg ikke ind på.

Jeg vil heller ikke ind på den diskussion, der handler om, hvad den tidligere regering har gjort eller ikke gjort. Den tidligere regering prøvede trods alt at gøre noget. Det, der er interessant, og det, som jeg spurgte justitsministeren om, er, hvad vi gør fremadrettet. Jeg er helt enig med regeringen i, at vi ikke kan stille et ændringsforslag på nuværende tidspunkt uden for det første at udstille en person – og det er vi ikke indstillet på fra konservativ side – og for det andet at ødelægge efterretningstjenestens arbejde fuldstændig i fremtiden, og det er vi heller ikke indstillet på. Vi har nemlig stor tillid til efterretningstjenesten, og de skal have lov til at arbejde uden at blive forstyrret. Så den del af det er vi ikke med i.

Men det, der var spørgsmålet til justitsministeren, er, hvad vi gør fremad. Så svarer justitsministeren, at i Norge har de svaret, at hvis der er konflikt mellem en konvention og den nationale lovgivning, går konventionen forud. Men hvad nu, hvis der ikke er en konflikt? Hvis man i Norge ikke betragter det som værende en konflikt, at man udsætter en sag, kan konventionen jo ikke gå forud. Og det er det, der er det centrale i mit spørgsmål: Hvordan skal man tolke konventionen i forhold til muligheden for at udsætte? Det er der ikke kommet svar på endnu, og jeg venter stadig.

Kl. 09:32

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Justitsministeren.

Kl. 09:32

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg skal starte med over for hr. Tom Behnke at beklage, at jeg kom til at nævne De Konservative i sammenhæng med både Venstre og Dansk Folkeparti. Jeg vil tilmed også rose De Konservative for jo faktisk at sige det samme, som jeg siger, altså, punkt 1, der skal ikke laves noget ændringsforslag, punkt 2, vi har tillid til, at efterretningstjenesten håndterer de her sager. Det er jo godt at få frem, at De Konservative står fast på og vagt om de principper, hvormed vi håndterer de her sager. Det synes jeg er glimrende, for det er jo så bare med til yderligere også på udlændingeområdet at tegne et billede af en splittet opposition.

Jeg er glad for, at De Konservative som et tidligere regeringsbærende parti nu står vagt om de principper, hvormed vi håndterer de her sager. Det synes jeg er godt. Det, jeg synes er overraskende, er, at et parti som Venstre – det underer mig ikke med Dansk Folkeparti – nu meget, meget klart signalerer, at man er klar til at gå enegang i forhold til internationale konventioner, og at man øjensynlig ikke har den fornødne tillid til, at efterretningstjenesten kan håndtere de her sager. Derfor overrasker det mig, at Venstre skriver, som de gør i deres betækningsbidrag.

Jeg lægger mærke til, hvad De Konservative skriver. Det fremadrettede, som De Konservative påpeger i deres betækningsbidrag, er sådan set relativt enkelt, når der ikke er noget dilemma i de her sager. Når konventionen er klar, er grundlaget, hvorpå vi håndterer de her spørgsmål, også klart, og det er, at der som sagt ikke er noget dilemma. Det er også i forhold til det norske eksempel, som jo fremgår af et svar, at her går konventionen også forud for national ret. Regeringen ser ikke noget dilemma, ergo er der intet grundlag for at tage den type af fremadrettede diskussioner.

KI. 09:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

KI. 09:34

Tom Behnke (KF):

Det, der er fuldstændig enighed om mellem V, K og O, er, at vi har en fuldstændig urimelig retstilstand. Så er spørgsmålet, hvordan vi gør noget ved den. Der er vi fra Konservatives side meget optaget af at se fremad, for det, det handler om, er at indrette os på fremtiden og finde ud af, hvordan vi undgår den her situation igen i fremtiden. Det er helt uholdbart, at når en person, der har søgt dansk statsborgerskab, af vores efterretningstjeneste får den anbefaling, at ansøgningen skal udsættes, læner man sig bare tilbage og siger: Nej, der er en konvention. Man henviser til, at når der er konflikt mellem national lovgivning og en konvention, går konventionen forud for lovgivningen. Ja, det er vi sådan set enige i. Det er jo ikke det, der er det interessante.

Det, der er det interessante i det her spørgsmål, og som ministeren stadig væk ikke svarer på, er, om et land, der kommer i den her situation – og det kan være Norge, Sverige, Frankrig eller Holland, som vi har spurgt ind til – så betragter det som et problem. Betragter de det, som om der er en konflikt mellem deres lovgivning og konventionen? Det svarer ministeren ikke på i alle de svar, vi har fået. Ministeren slutter bare alle svarene med at sige, at regeringen i øvrigt har den opfattelse, at man skal overholde konventionen.

Ja, det vil vi også fra Konservatives side, men det interessante er, hvordan man fortolker konventionen, og hvis den er så krystalklar – og det tror jeg ikke den er – skal vi jo se fremad og sørge for, at vi bliver enige om, at man har lov til at udsætte en ansøgning, og hvis man ikke kan blive enige om det, at man så samarbejder om, at vi får ændret den her konvention, for retstilstanden er helt uholdbar.

Hvis ministeren ikke vil svare i dag, kommer der til at ske det, at vi fra Konservatives side fremsætter et beslutningsforslag om at pålægge regeringen at arbejde for en international fælles forståelse for, at man selvfølgelig kan varetage et lands sikkerhedsinteresser frem for konventionen. Sådan bør det være. Og hvis ikke det kan lade sig gøre, må vi have ændret den konvention, for den her retstilstand er uholdbar. Vi ønsker fra Konservatives side at overholde konventionerne, men konventionerne skal være rimelige, fornuftige og brugbare, og det er den her tilsyneladende ikke.

KI. 09:36

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak, og så er det justitsministeren.

KI. 09:36

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Nu er det jo sådan, at vi jo rent faktisk har svaret på et spørgsmål, spørgsmål nr. 12, og ikke for noget, men spørgsmålet er faktisk stillet af hr. Tom Behnke selv. Der står i næstsidste afsnit i svaret lige nøjagtig det, som hr. Tom Behnke spørger til. Der står følgende:

»Det Kongelige Barne- Ligestillings- og Inkluderingsdepartement har i besvarelsen understreget, at det, såfremt der opstår – og så kommer det – en konflikt mellem statsborgerskabslovens § 7, 2,

led, og FN's konvention af 1961 om begrænsning af statsløshed, fremgår af statsborgerskabslovens § 3, at konventionen«, og så kommer det, »går forud for bestemmelsen i statsborgerskabsloven.«

Vi har svaret på det. Vi har svaret på det, at der kan være en konflikt. Det er jo det, som hr. Tom Behnke selv har spurgt til i spørgsmål nr. 12, og det har vi svaret på.

KI. 09:37

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Vi går til en ny ordfører, og det er hr. Martin Henriksen fra Dansk Folkeparti, og det er for en kort bemærkning.

KI. 09:37

Martin Henriksen (DF):

Jeg synes, at det er utroligt, at Justitsministeriet nægter et medlem af Folketinget hjælp og assistance til at udarbejde et ændringsforslag, sådan at man her i Folketingssalen kan stemme ja eller nej til en lovgivning, som medlemmerne har lyst til. Og jeg synes stadig væk, at justitsministeren mangler at svare på, om det er noget, justitsministeren kan erindre har fundet sted før i Folketinget, for jeg kan nemlig ikke erindre, at det er noget, der før har fundet sted. Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er, om justitsministeren ikke synes, at det er meget betænkeligt, at en konvention dybest set forhindrer medlemmer af Folketinget i at stille forslag, herunder ændringsforslag. Syntes justitsministeren ikke, at det er demokratisk betænkeligt?

KI. 09:38

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Og justitsministeren ønsker ikke ordet, så er det hr. Martin Henriksen for den anden korte bemærkning.

KI. 09:38

Martin Henriksen (DF):

Nu er vi nået til et nyt lavpunkt i Folketinget, hvor magtarrogancen er indtruffet så hurtigt, at jeg ikke kan erindre noget lignende. Det må jeg sige. Justitsministeren er ikke i stand til at svare på spørgsmålet fra Folketingets talerstol. Justitsministeren er ikke i stand til at svare på, om justitsministeren mener, at det er rimeligt, at en konvention forhindrer medlemmer af Folketinget i at stille ændringsforslag. Det er jo en total falliterklæring for justitsministeren. Justitsministeren har jo lagt sig fladt ned. Det er sørgeligt.

KI. 09:39

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Justitsministeren.

KI. 09:39

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg tænkte, at jeg lige så godt kunne lade hr. Martin Henriksen stille de samme spørgsmål to gange, for jeg tænkte, at uanset hvad jeg svarede, ville han nok gøre det igen. Sandheden er jo også den, at hr. Martin Henriksen og jeg har været i samråd om den her sag.

Vi har diskuteret det tidligere, og som sagt er regeringens opfattelse: punkt 1, at der ikke er noget dilemma, og punkt 2, at hvis der opstår problemer med personer i relation til indfødsret, personer, som efterretningstjenesten anser for at være til fare for rigets sikkerhed, er det klart beskrevet i cirkulæret, hvordan det skal håndteres. Den situation er ikke væsentlig anderledes, på ingen måde overhovedet anderledes, end den måde, som den tidligere regering håndterede de her sager på. Så derfor anser jeg det ikke for at være noget problem. Regeringen mener ikke, at der skulle være et dilemma her. Jeg er godt klar over, at Dansk Folkeparti har et andet syn på Danmarks deltagelse i internationale samarbejder og overholdelse af internatio-

nale konventioner. Det er helt fint. Det må man gerne have. Der deler regeringen ikke synspunkterne.

Jeg må sige, at jeg jo ikke synes, at spørgsmålet om konventioner har været nogen hæmsko for debatten. Tværtimod, må man jo fristes til at sige, og derfor synes jeg ikke, at man kan fremstille det, som hr. Martin Henriksen gør, nemlig at debatten om konventionerne sådan nærmest skulle være et hold kæft-bolsje på diskussionen om konsekvenserne af dem. Det mener jeg bestemt ikke at man kan sige. Vi har forskellige holdninger til det, og sådan må det nødvendigvis også være.

Kl. 09:40

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Christian Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 09:40

Christian Langballe (DF):

Jeg fristes til med Venstre at sige goddag mand økseskaft. Det er en mærkelig bagvendt Erasmus Montanus-logik, når justitsministeren imod PET's anbefaling sætter en person på loven eller anmoder om, at personen bliver sat på loven, og vi så bagefter ikke kan få personen pillet af loven igen. Det er jo Justitsministeriet, der kompromitterer PET ved overhovedet at sætte den person på loven. Jeg synes, at det er en besynderlig argumentation. Vi følger PET's henstilling, og det har vi i øvrigt gjort altid, så jeg forstår det ikke. Men det kan være, at det giver mening oppe i justitsministerens hoved.

Kl. 09:41

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Så er det justitsministeren.

Kl. 09:41

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg skal ikke kunne udtale mig om, hvis hoveder det giver mening i. Jeg kan sige, at det passer meget godt i mit eget syn på, hvordan Danmark skal overholde internationale konventioner, og hvordan vi skal have tillid til, at vi har en efterretningstjeneste, som er i stand til at håndtere sager af den her karakter. Derfor vil jeg sige igen, at regeringen har fuld tillid til, at vi har en efterretningstjeneste, der kan håndtere de her sager. Jeg er i øvrigt tilfreds med det, som hr. Tom Behnke fra De Konservative sagde, altså, at man ikke er enig i, at der skal stilles et ændringsforslag, og at man som regering har tillid til, at vi har en efterretningstjeneste, der håndterer problemer, hvis de måtte opstå, når vi taler om personer, som ønsker at få dansk indfødsret.

Kl. 09:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Hr. Christian Langballe for den anden korte bemærkning.

Kl. 09:42

Christian Langballe (DF):

Så må jeg jo imødesee – nu kan vi jo se, at der er en person, der kommer på loven til april – at man fra Justitsministeriets side kan henvise til PET og til fortrolighed, hvilket vil sige, at vi overhovedet ikke kan stille ændringsforslag, mens den nuværende regering sidder. Det synes jeg simpelt hen er uholdbart, og jeg synes, at det er en undergravelse af § 44 i grundloven, hvor der står, at det er Folketinget, der tildeler statsborgerskab. Det må jeg altså sige.

Kl. 09:43

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Justitsministeren.

Kl. 09:43

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Bare for, at det er kommenteret: Der er intet i det, som vi foretager os her fra Justitsministeriet eller fra justitsministerens side, som er i konflikt med den paragraf i grundloven, som spørgeren hentyder til.

Kl. 09:43

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Den næste, der har bedt om ordet for en kort bemærkning, er hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 09:43

Alex Ahrendtsen (DF):

Det er jo åbenbart for enhver, at regeringen og dens støtteparti består af konventionsfanatikere. Sagen er, at vi i Danmark udelukkende skal følge én konvention, og det er den europæiske menneskerettighedskonvention, for den er indskrevet i dansk lovgivning. Resten er aftaler. De står under grundloven. Grundloven står over. Så vi kan til hver en tid forholde os politisk til konventionerne, netop fordi de er aftaler. Så hvorfor i alverden går regeringen og justitsministeren ind og gemmer sig bag konventioner, når det er grundloven, som vi skal forholde os til? Grundloven står øverst! Det spørgsmål er jo det afgørende, og det vil jeg gerne have et svar på.

Kl. 09:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Justitsministeren.

Kl. 09:44

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det fremgår heraf, at det er Folketinget, som giver indfødsret, og så må Folketinget tage stilling til det, og det er det, Folketinget er i gang med nu. Så derfor er den ikke så meget længere. Jeg er ked af det, men det, vi har gang i nu, er faktisk det, der står i grundloven, nemlig at det er Folketinget, som giver indfødsret. Så jeg kan ikke rigtig se, at jeg skulle have noget problem med det.

Kl. 09:45

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Hr. Alex Ahrendtsen for en kort bemærkning.

Kl. 09:45

Alex Ahrendtsen (DF):

Jeg har jo lagt mærke til, at justitsministeren gentagne gange har sagt, at regeringen ikke vil bryde internationale konventioner, og at man selvfølgelig vil respektere bla, bla, bla. Sagen er jo, at regeringen gemmer sig bag konventionerne og sætter konventionerne over grundloven, hvor det burde være omvendt. Det viser den her diskussion jo. Og så skal man ikke bare komme og sige, at nu har vi den her diskussion i Folketinget. Justitsministeren har jo sagt, at man til hver en tid vil lade konventioner stå over grundloven. Det kan da ikke være rimeligt over for den danske vælgerbefolkning, at en justitsminister gemmer sig bag konventionerne. Justitsministeren skal stå vagt om grundloven, intet andet, resten er aftaler.

Kl. 09:45

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Inden jeg giver justitsministeren ordet, skal jeg lige bemærke, at bla, bla, bla ikke er et parlamentarisk udtryk i Folketingssalen.

Værsgo til justitsministeren.

Kl. 09:46

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det er rigtigt. Jamen der er ikke så meget andet at tilføje. Hvis Danmark skal træde ud af konventioner, er det en beslutning, der må

træffes i Folketinget. Folketinget har tiltrådt den pågældende konvention, og virkeligheden er som sagt den, at det er Folketinget, som giver indfødsret. Det står der, som det også er sagt, og det er det, vi er i gang med nu. Så jeg kan sådan set ikke se, at spørgeren skulle komme i et dilemma, medmindre man selv bringer sig i et dilemma, men det vil jeg kraftigt anbefale man lader være med i de her sager, for der er ikke noget dilemma. Sagen er ganske, ganske klar.

Kl. 09:46

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Den sidste på listen er indtil videre hr. Lars Barfoed, Det Konservative Folkeparti, for en kort bemærkning.

Kl. 09:47

Lars Barfoed (KF):

Det her er en fortsættelse af hr. Tom Behnkes bemærkninger tidligere. Hr. Tom Behnke har ikke mulighed for at komme med flere korte bemærkninger her, så derfor vil jeg gerne fortsætte hans bemærkninger og spørgerække.

Vi er i Det Konservative Folkeparti på den linje, som ministeren også er: Vi overholder konventioner. Når Danmark har indgået konventioner, bliver de overholdt. Men vi har også lov til at mene, at der er konventioner, som bør ændres, eller hvor vi må sikre os en anden fortolkning af konventionerne, fordi der egentlig er en urimelig retstilstand.

Jeg vil bare spørge ministeren: Er ministeren ikke enig i, at det er en urimelig retstilstand? Vi er enige i, at vi må forholde os til den, som den er, men det er en urimelig retstilstand, at vi altså er tvunget til at give statsborgerskab til en person, som vi vurderer kan være et problem for rigets sikkerhed, og at vi på grund af konventionen ikke engang har mulighed for at udsætte den sag til et senere tidspunkt; vi skal give det statsborgerskab.

Er ministeren ikke enig i, at det er en urimelig retstilstand? Og vil ministeren støtte det beslutningsforslag, som Det Konservative Folkeparti nu vil fremsætte, og som går ud på, at regeringen skal arbejde for at få ændret konventionen eller sikre, at der er en fortolkning, så vi har mulighed for en udsættelse i sådan nogle sager?

Kl. 09:48

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Justitsministeren.

Kl. 09:48

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Nu har jeg ikke nogen interesse i at starte en diskussion med min forgænger andet end på et helt, helt oplyst grundlag, og der ved min forgænger ganske udmærket godt, hvordan Danmark forholder sig til konventioner, og det agter regeringen at fortsætte med. Vi ser ikke noget dilemma.

Vi mener fuldstændig ligesom min forgænger på posten, hr. Lars Barfoed, at der her ikke er grundlag for et ændringsforslag. Og vi har den nødvendige tillid til, at vi har en efterretningstjeneste, som er i stand til at håndtere de her spørgsmål. Derfor er der ikke noget dilemma. Vi ser som sagt ikke noget dilemma i den her diskussion.

Kl. 09:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Hr. Lars Barfoed for en kort bemærkning.

Kl. 09:49

Lars Barfoed (KF):

Det er vi jo enige i. Altså, vi er jo enige om, hvor sagen står nu. Vi er enige i fortolkningen af reglerne, og jeg har for så vidt også forståelse for spørgsmålet om ændringsforslag; den argumentation er fornuftig, synes jeg.

Men det, jeg spørger til, er det fremadrettede, som hr. Tom Behnke startede med at spørge ind til. Selv om der juridisk set ikke er noget dilemma, er ministeren så ikke enig i, at det egentlig er urimeligt, at vi ikke, når en person vurderes som værende til fare for rigets sikkerhed, har mulighed for i det mindste at udsætte sagen, hvis ikke vi kan afvise den. Og hvis det er sådan, at konventionen forhindrer det, er ministeren så indstillet på at følge et konservativt beslutningsforslag, som vi fremsætter, og som går ud på, at regeringen skal arbejde for at få ændret forståelsen af konventionen eller ændret konventionen, så vi i sådan nogle tilfælde fremover har mulighed for at udsætte sagen?

Så vi diskuterer ikke retstilstanden her. Jeg er enig med ministeren i retstilstanden, men retstilstanden er jo kun til, så længe den ikke bliver ændret, og det er jo op til os politikere, når vi bliver opmærksomme på noget, der egentlig er urimeligt, at få det ændret.

Kl. 09:50

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Justitsministeren.

Kl. 09:50

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Regeringen agter ikke at støtte et sådant beslutningsforslag, for vi mener ikke, at der er et dilemma. Vi mener, at konventionen sådan set er meget klar på det her område, og vi har den fornødne tillid til, at der er personer, som kan udgøre en fare for rigets sikkerhed, skal det håndteres, fuldstændig ligesom den tidligere regering har håndteret det, altså hvor man lod efterretningstjenesten tage sig af de her personer.

Kl. 09:51

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Så er det hr. Martin Henriksen.

Kl. 09:51

(Privatist)

Martin Henriksen (DF):

Jeg tager ordet igen, ikke i håb om at få en debat med justitsministeren, for det er vel at sætte forventningerne højt, men fordi jeg alt andet lige synes, det er rystende, at Folketinget accepterer, at en konvention dybest set forhindrer medlemmer af Folketinget i at stille de ændringsforslag, som medlemmerne af Folketinget har lyst til at stille. Jeg synes, det er rystende, at Folketinget accepterer, at man på den måde er sat ud af spillet. Det er rystende, at man accepterer, at medlemmerne ikke har mulighed for at give deres mening til kende ved at trykke på knapperne i forbindelse med et ændringsforslag, og jeg synes, det er tankevækkende, at justitsministeren ikke klart og tydeligt vil svare på, at han ikke har kendskab til, at det før har fundet sted over for Folketinget, at Justitsministeriet har nægtet at yde teknisk bistand i forbindelse med udarbejdelsen af et ændringsforslag efter anmodning fra et medlem af Folketinget.

Det synes jeg virkelig er rystende, og jeg synes, det er rystende, at det ikke giver anledning til større eftertænksomhed hos justitsministeren, men at justitsministeren bare konkluderer, at alt er fuldstændig inden for rammerne, at alt er helt i orden, og at der ingen problemer er i det, når en konvention dybest set forhindrer medlemmer af Folketinget i at stille de ændringsforslag, som medlemmerne af Folketinget ønsker at stille. Det er da en grundlæggende udemokratisk holdning at have, når man sidder i Folketinget. Jeg forstår det simpelt hen ikke. Det er jo en holdning, som ligger helt uden for rammerne af, hvad det normalt er, vi tilkendegiver af synspunkter i Folketinget.

Som minister har man da et ansvar for at værne om grundloven. Det er grundloven, der sikrer, at det er Folketinget, der tildeler indfødsret, men samtidig har vi en konvention, der forhindrer, at folke-

tingsmedlemmer er i stand til at udøve det hverv, som de dybest set er blevet pålagt i grundloven, og justitsministeren sidder bare der og smiler lidt, let overbærende, og udviser den form for arrogance, som ministerens korte tid som minister har vist ham nok er det bedste og det, han er god til.

Kl. 09:53

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak, og der kommer flere i anden runde.

Værsgo, justitsministeren.

Kl. 09:53

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det er jo en talerstol, hvor ordet er frit, vi har her, og det har jeg det helt fint med, men når man ligefrem beskylder undertegnede for at udtrykke og udvise arrogance i forhold til den grundige behandling, det her lovforslag allerede har gennemgået, så synes jeg måske, det er noget, jeg ikke vil have siddende på mig, og derfor tager jeg selvfølgelig også ordet. Vi har svaret på alle de spørgsmål, der er, og vi har givet udvalget en service, der er helt i orden i forhold til de spørgsmål og de forhold, der i øvrigt ellers kunne være blevet rejst, og derfor deler jeg simpelt hen ikke opfattelsen i hr. Martin Henriksens spørgsmål og hans kritik; det giver selvfølgelig sig selv.

Kl. 09:54

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Det giver anledning til en kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 09:54

Martin Henriksen (DF):

Man må jo bare forstå det sådan, at det er regeringens og justitsministerens opfattelse, at det er helt, helt i orden, at en konvention forhindrer medlemmer af Folketinget i at stille de ændringsforslag, som medlemmer af Folketinget ønsker at stille. Jeg synes, det er så ry-stende, at man som justitsminister ikke er i stand til at se, at der måske bare var et lillebitte problem. Sådan er det.

Kl. 09:54

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Vi går til den næste ordfører i rækken. Der er ikke ønske om svar fra justitsministeren. Hr. Karsten Lauritzen har ordet som ordfører – undskyld, en kort bemærkning.

Kl. 09:55

Karsten Lauritzen (V):

Vi er enige med hr. Martin Henriksen i ganske meget af det, der bliver sagt, men det er jo justitsministeren, der bestemmer, om der skal stilles ændringsforslag til det her lovforslag i dag, og det er justitsministeren, der frarøver mindretallet den demokratiske mulighed for at stille et ændringsforslag og vise, at det ikke ønsker at tildele en person, som kan være til fare for rigets sikkerhed, statsborgerskab.

Derfor bliver jeg nødt til, når der nu er mulighed for det og justitsministeren tager ordet igen, at spørge justitsministeren og så håbe på, at vi denne gang – og det er vel tiende eller tolvte gang – kan få et svar på, om justitsministeren ikke mener, at det er et principielt problem, når en minister og et ministerium nægter teknisk bistand. Er det ikke et demokratisk problem, når ministeren nægter et mindretal teknisk bistand til at stille et ændringsforslag?

Kl. 09:56

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Justitsministeren.

Kl. 09:56

Justitsministeren (Morten Bødskov):

I den pågældende sag har vi, som det også har været nævnt før, svaret helt ærligt, som det jo er, på spørgsmål nr. 24, at vi ikke vil stille et sådant ændringsforslag, fordi det vil betyde, at den pågældende med navns nævnelse skal angives i forslaget, og det vil afsløre den pågældendes identitet og derfor være uacceptabelt i forhold til den pågældendes retssikkerhed. Det er det, der er svaret, og det er derfor, jeg ikke agter at stille et ændringsforslag til lovforslaget.

Kl. 09:56

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Så er det hr. Karsten Lauritzen som ordfører i anden omgang.

Værsgo.

Kl. 09:57

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Jeg synes, at man med rette kan se nærmere på justitsministerens argumentation og i øvrigt på det lovforslag, som Tinget behandler her i dag. Der er faktisk stillet et ændringsforslag af justitsministeren om at tage to personer af, to personer, som man identificerer. De to personer er taget af lovforslaget, fordi de ikke opfylder vandelskravet. Det vil sige, at noget er ændret, så nogle af de krav, som var gældende, da man satte personerne på lovforslaget, ikke er opfyldt. Det kan være, de har gæld til det offentlige, det kan være, de har begået kriminalitet eller andet. Så justitsministeren er jo selv i dag i Folketingssalen med til at pege på to personer, som med navns nævnelse bliver taget af lovforslaget. Derfor er det mærkeligt, dybt, dybt mærkeligt og dybt, dybt udemokratisk, at justitsministeren ikke vil yde teknisk bistand. Hvis vi skal forstå det, der står i regeringsgrundlaget om ordentlig lov kvalitet og et bredt samarbejde i Folketingssalen, er det da dybt mærkværdigt, at man ikke ønsker at yde teknisk bistand til et mindretal om at stille et ændringsforslag, som man har gjort tidligere, og som justitsministeren i øvrigt selv har stillet. Justitsministerens argumentation holder ikke vand, den holder ikke en meter.

Jeg må anmode om, at justitsministeren genovervejer, hvorvidt man ønsker at bryde den demokratiske tradition, der har været, for, at man yder teknisk bistand til et mindretal. Og jeg håber da, at der, mens vi har lovforslaget tilbage i udvalget mellem anden og tredje behandling, som Venstre har ønsket, er mulighed for fortsat at stille et ændringsforslag og yde teknisk bistand til det. Det er meget, meget mærkværdigt, at man ikke ønsker at yde mindretallet den beskyttelse, som hidtil har været gældende i Folketingssalen.

Kl. 09:58

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 09:59

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af et flertal?

Der er vedtaget.

Der er stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 22:

Forslag til folketingsbeslutning vedrørende Folketingets Ombudsmands beretning for året 2010.

Af Retsudvalget.

(Fremsættelse i betænkning fra Retsudvalget 01.12.2011. Anmeldelse 07.12.2011).

Kl. 09:59

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Ønsker nogen ordet?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning går direkte til anden og sidste behandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 27:

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Fremrykning af Landsbyggefondens investeringsramme til renovering).

Af ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen).

(Fremsættelse 21.11.2011. 1. behandling 24.11.2011. Betænkning 13.12.2011).

Kl. 10:00

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 37:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Ophævelse af regler om egenbetaling for behandling med kunstig befrugtning, re-

fertilisation og sterilisation i det offentlige sundhedsvæsen samt tolkebistand m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag).

(Fremsættelse 21.11.2011. 1. behandling 01.12.2011. Betænkning 13.12.2011).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet. Vi går til afstemning.

Kl. 10:01

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-3, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 29:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Skatte kreditter for forsknings- og udviklingsaktiviteter).

Af skatteministeren (Thor Möger Pedersen).

(Fremsættelse 21.11.2011. 1. behandling 29.11.2011. Betænkning 14.12.2011).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:01

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-2 tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 34:

Forslag til lov om ændring af brændstofforbrugsafgiftsloven, lov om forskellige forbrugsafgifter, lov om afgift af ledningsført vand og lov om vægtafgift af motorkøretøjer m.v. (Regulering af de løbende bilafgifter og andre afgifter m.v.).

Af skatteministeren (Thor Möger Pedersen).

(Fremsættelse 21.11.2011. 1. behandling 29.11.2011. Betænkning 14.12.2011).

Kl. 10:02

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:02

Afstemning

Formanden:

Ønskes der afstemning om ændringsforslag nr. 1-4, tiltrådt af et flertal (S, RV, EL og SF)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 19:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og flere andre love. (Forhøjelse af efterlønsalder, forkortelse af efterlønsperiode og tilbagebetaling af efterlønsbidrag m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 21.11.2011. 1. behandling 25.11.2011. Betænkning 14.12.2011).

Sammen med dette punkt foretages:

10) Eventuelt: 2. behandling af lovforslag nr. L 20:

Forslag til lov om ændring af lov om delpension. (Forhøjelse af delpensionsalder og forkortelse af delpensionsperiode m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 21.11.2011. 1. behandling 25.11.2011. Betænkning 14.12.2011. Omtrykt).

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 21:

Forslag til lov om ændring af lov om fleksydelse. (Forhøjelse af fleksydelsesalder, forkortelse af fleksydelsesperiode og tilbagebetaling af fleksydelsesbidrag m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 21.11.2011. 1. behandling 25.11.2011. Betænkning 14.12.2011).

Kl. 10:03

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig? Fru Ulla Tørnæs som ordfører for Venstre. Værsgo.

Kl. 10:03

(Ordfører)

Ulla Tørnæs (V):

Så er vi nået til andenbehandlingen af vel en af de allervigtigste reformer i nyere tid, nemlig tilbagetrækningsreformen. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at understrege, hvad jeg sagde allerede under førstebehandlingen, nemlig at vi i Venstre er glade for, at det mest konkrete tiltag i den nye regerings politik er den tilbagetrækningsreform, som den tidligere VK-regering aftalte med Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre før valget. Vedtagelsen af tilbagetrækningsreformen er nødvendig, og det er godt for Danmark. Det er godt for dansk økonomi, at den nu vedtages, idet vi med tilbagetrækningsreformen frem mod 2020 tilvejebringer 18 mia. kr. til de offentlige finanser. Samtidig øger vi beskæftigelsen frem mod 2020 med 65.000 fuldtidspersoner.

Så vil jeg gerne benytte lejligheden til at takke ministeren for et forbilledligt samarbejde under udvalgsarbejdet. Godt at se, at ministeren nu endelig udviser ejerskab over for den lovgivning, som ministeren jo har ansvaret for. Det understreger jeg, fordi vi alle ved, at ministeren er fuldstændig uenig, ja, hun bryder sig ligefrem ikke om indholdet af tilbagetrækningsreformen. Det må også være svært sådan at skulle stå i spidsen for at gennemføre en lovgivning, som man selv inderligt er imod. Det kræver en efter min opfattelse helt særlig samvittighed at svigte sine kernevælgere på den måde. Et løftebrud eller et svigt som det, vi her er vidner til, hvor S og SF står i spidsen for at gennemføre det, de gik til valg på at forhindre blev gennemført, ja, det må så sandelig kræve en helt særlig samvittighed, som man nok skal være socialdemokrat eller folkesocialist for at kunne leve med.

I lyset heraf kan det undre mig, at S eller SF ikke har haft brug for at stille et eneste spørgsmål under udvalgsarbejdet. Nej, ikke et eneste spørgsmål har man haft brug for at få afklaret for sådan at skulle ændre holdning. Nej, man har med stor appetit efter at få regeringsmagten slugt denne kamel uden at stille et eneste spørgsmål til

indholdet af reformen. Det kræver sandt for dyden en helt særlig samvittighed.

Under første behandling kunne vi jo heller ikke få svar på, hvad det så er, der har ændret sig så afgørende, så S og SF nu pludselig kan stemme for det, de kæmpede mod før og under valgkampen. Vi hørte et eller andet om, at der efter valget var 90 mandater for reformen. Jamen hør nu her: Det er jo ikke noget svar, for der var også 90 mandater for reformen før valget. Så det blarfrer stadig i vinden, hvad det er, der har ændret sig så fundamentalt, at man nu er parat til at stemme for tilbagetrækningsreformen. Det eneste svar, jeg har kunnet lytte mig til under førstebehandlingen, var lige præcis svaret om udsigten til, at man kunne sætte sig til rette på bagsædet af ministerbilerne. Så sig det nu bare helt fuldstændig ærligt: Higen efter regeringsmagten og det at kunne sætte sig til rette på bagsædet af ministerbilerne gjorde, at man var nødt til at gennemføre dette svigt, dette løftebrud over for sine kernevælgere.

Men godt er det som sagt, at tilbagetrækningsreformen vedtages, og at den oven i købet vedtages næsten enstemmigt af Folketinget. Tak.

Kl. 10:07

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Christian Juhl som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:07

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Jeg skal lige høre formanden, om vi kun kommenterer ændringsforslag, eller vi tager det hele på en gang. (Formanden: Det hele på en gang.) Tak.

Så nærmer vi os den sorte juleuge, og fru Ulla Tørnæs har jo ret i, at det er en skelsættende beslutning, som nogen nu vil lægge stemmer til. Det er forfærdeligt og meget, meget ubehageligt som ny i Folketinget at være i den situation at skulle høre, at mennesker på den måde kynisk bare kan sige: Ja, de, der knokler og skaber værdierne i vores samfund, skal ikke længere have ret til at gå på efterløn. De skal ikke engang efter et langt og hårdt arbejdsliv have ret til det, selvom det er velfortjent, de skal bare knokle videre, imens de bedrestillede så kan læne sig tilbage og sige: Hvor er det da dejligt, at de klarer krisen, mens vi andre nyder frugterne af det.

Så tillader fru Ulla Tørnæs sig endda at ydmyge A og F og siger: Det må Socialdemokraterne og SF selv finde ud af. Men jeg synes, det er lidt mærkeligt at høre fru Ulla Tørnæs sige, at de skulle have dårlig samvittighed, når de stemmer for det her forslag. Det må vel gælde *alle*, der stemmer for det her forslag, inklusive fru Ulla Tørnæs selv, medmindre der findes mennesker, der er født helt uden nogen samvittighed. Derfor vil jeg sige til fru Ulla Tørnæs, at man altid skal feje for egen dør, når man siger den slags ting. Og så skal man ellers gå kontant til det.

Det er sådan, at der er blevet argumenteret med, at dette forslag er fremsat for at øge beskæftigelsen. Nu har vi jo haft lang tid til at debattere det, både før, under og efter et valg, og jeg tror, det står stjerneklart for selv en Venstrekvinde, at der ikke er en beskæftigelseseffekt i det her. Der er forskel på at øge beskæftigelsen og på at øge arbejdsudbuddet. I det ene tilfælde skaber man god aktivitet for mennesker, der intet arbejde har, i det andet tilfældet kaster man dem kynisk ud i en arbejdsløshedskø, hvor de så kun kan få understøttelse i 2 år. Det er en barsk verden, vi er ved at bygge op efterhånden.

Er der øget beskæftigelse i det her forslag? Nej, det er der ikke. Giver det flere arbejdspløse? Ja, det gør det. Og man kan efterhånden spørge næsten en hvilken som helst økonom i Danmark om det, og svaret er: Det er overhovedet ikke længere aktuelt at tænke på det her. Det her forslag vil i sig selv give netto 25.000 flere arbejdspløse i

2020; jeg vil gerne se den økonom, der kan regne det anderledes ud. Det vil sige, at vi har skabt utryghed for mindst 25.000 flere mennesker, hvis vi stemmer for det her forslag.

Hvis man går ind og kigger på materien, vil man se, at krisen hele tiden overhaler os. Krisen har også overhalet os i den her uge. Tallene viser, at der i tredje kvartal var 17.000 færre i beskæftigelse, end der var i andet kvartal, og det vil sige, at det er blevet ringere og ringere, krisen er blevet dybere, og den ser ud til at vare længere, end vi havde regnet med. Derfor synes vi i Enhedslisten, at det, selv om vi er modstandere af forslaget, vel kunne være muligt at appellere en smule til den sunde fornuft i både den borgerlige og den lidt mere røde fløj.

Kunne det ikke være en god idé at trække vejret og sige: Kære venner, der har knoklet så hårdt derude, vi trækker lige vejret, så længe der er krise. Der er nemlig ikke nogen objektiv grund til at gennemføre den her reform, der er kun ideologiske grunde til det, og derfor foreslår vi i et af vores ændringsforslag, at vi sætter ikrafttrædelsesdatoen til den 1. januar 2016. Det kunne jo være interessant, for så har vi fået overblik over tingene, og så har vi haft et folketingsvalg, hvor vi reelt kan få lov til at diskutere de her ting. Der var jo ikke ret meget reel snak om det ud over det der med, at Venstre og Socialdemokraterne ville genere hinanden med det her forslag.

Det er vores ændringsforslag, som vi appellerer til at man stemmer for. Hvis man vil bruge sin sunde fornuft, kan man godt se, at der næsten ingen grund er til at lade være med det, medmindre man af ideologiske grunde vil tryne den ufaglærte rengøringsassistent, den ufaglærte jord- og betonarbejder, og hvem der ellers rammes af de her ting.

Kl. 10:12

Den anden ting, som er mig ganske uforståelig, er, at man vil forringe pensionsmodregningen. Med de opsatte pensioner skal man nu trække 80 pct. fra i stedet for 60 pct., og for de løbende pensioner vil man trække 64 pct. fra i stedet for 50 pct. Og så fjerner man bundfradraget på 14.200 kr. Jamen hvad pokker tænker man da på.

Vi siger, at det er rigtig godt, at folk selv sparer op til pension. Når de så får deres efterløn, skal de straffes. Vi siger, at det er rigtig godt, at de selv betaler til deres efterlønsordning, hvis den skal eksistere. Når de så får efterlønnen, skal de kun have delvis gavn af den efter at have sparet op til deres pension. Hvad er meningen i denne galskab?

Jeg forstår det ikke på anden måde, end at det skal gøres ubehageligt at have sparet op til pension og ubehageligt at have lavet en efterlønsordning. Derfor er vi meget, meget kritiske over for det her, og derfor har vi for en sikkerheds skyld – for at hjælpe de borgerlige, Socialdemokraterne og SF lidt på vej – lavet et ændringsforslag, som jeg kan appellere til at man stemmer for. Det går på en bevarelse af de gamle pensionsmodregninger og en fastholdelse af bundfradraget, så de få stykker, der dog trods alt har en mulighed for at gå på efterløn, får lidt ud af den investering, de har lavet. Det er vel god borgerlig politik.

Det tredje, vi har appelleret til at gøre noget ved, er det store, sorte hul, der er for seniorer eller dem i seniorjob. Det er sådan, at når man er 55 år, har man ret til et seniorjob indtil man er 60 år, hvis man har en efterlønsordning. Nu er det sådan, at hvis den her lov vedtages, kan der fra 1. januar være folk på mellem 55 og 57 år, som har fået tilkendt et seniorjob i 2011, og det mister de lige pludselig den 1. januar 2012. Hvad er meningen med det? Det er så grotesk og meningsløst, at man skulle tro, at det var en fejl.

Jeg kan se, at hr. Bent Bøgsted har stillet spørgsmålene 4 og 5, i hvilke han har spurgt, hvad der sker med de her årgange. Det, der bare er grotesk, synes jeg, er, at hr. Bent Bøgsted ikke har taget konsekvensen af det meget fyldestgørende svar, vi har fået, og hvoraf det fremgår, at der er folk, der falder i det her sorte hul og mister nogle rettigheder. Hvorfor pokker har lovforslagsstillerne ikke lavet

en overgangsordning, så man sikrer de tre årgange, som kommer i klemme? Hvorfor pokker har hr. Bent Bøgsted overhovedet ikke reflekteret over de svar, han har fået, eller er det sådan, at vi kunne håbe, at han stemmer imod det her forslag?

Vi vil kun sige, at vi appellerer til, at man stemmer for vores to ændringsforslag, og ellers vil vi sige, at man endelig skal have stoppet det her vanvid og få sikret, at almindelige arbejdere, som knokler og skaber vores værdier, også har ret til at gå på efterløn, når de bliver 60.

Kl. 10:15

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger, så jeg beder ordføreren om at blive her. Er det fra fru Ulla Tørnæs? Ja, så har vi det der med at gå frem og gå tilbage.

Jeg skal i øvrigt bede dem, der ønsker korte bemærkninger, om lige at trykke på knappen, hvis det er muligt. Så bliver det lidt mere overskueligt.

Fru Ulla Tørnæs må gerne komme herop for en kort bemærkning, men der skal trykkes nede fra pladsen.

Kl. 10:15

Ulla Tørnæs (V):

Jeg kan forsikre Enhedslistens ordfører om, at jeg har fuldstændig ren samvittighed. Vi i Venstre fortalte åbent og ærligt danskerne, hvad dansk økonomi har brug for vi træffer af beslutninger, herunder vedtagelsen af tilbagetrækningsreformen.

Jeg vil spørge Enhedslistens ordfører, om ikke det føles mærkeligt sådan at skulle stå fra Folketingets talerstol og forsvare S og SF, altså at de nu skal stemme for noget, som de egentlig er imod. Derfor vil jeg spørge Enhedslistens ordfører: Hvordan har Enhedslistens ordfører det med at være parlamentarisk grundlag for partier, som ikke engang selv er parate til at redegøre for endsige forsvare det, de nu skal stemme for? Nu talte vi om samvittighed, men noget kunne jo tyde på, at Socialdemokraterne og SF ikke har den rene samvittighed her, for ingen har meldt sig på banen. Ingen vil op at redegøre for, hvorfor man nu har ændret holdning. Ja, heller ikke ministeren har jeg set melde sig på banen.

Men hvordan har hr. Christian Juhl det med på den måde at skulle forsvare at være parlamentarisk grundlag for partier, som ikke engang vil redegøre for deres egen holdning fra Folketingets talerstol?

Kl. 10:16

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:17

Christian Juhl (EL):

Fru Ulla Tørnæs har jo i fuld offentlighed afsløret sin manglende samvittighed. Det har ikke noget med samvittighed at gøre, at man siger det samme. Det har med samvittighed at gøre, at man vurderer de handlinger, man gennemfører. Og hvis man stemmer for at fjerne efterlønsordningen for nogle mennesker, der har knoklet hårdt, også for fru Ulla Tørnæs' løn, så synes jeg, at man har en skidt samvittighed. Og det bør man have, hvis man har en samvittighed.

Hvordan har jeg det med at støtte den nye regering? Det har jeg det rigtig godt med. Jeg tænker med frygt på, at jeg nogen sinde skulle komme i en situation, hvor jeg skulle forsvare fru Ulla Tørnæs' parti som regeringsparti. Så ville jeg vistnok overveje at se, om jeg kunne komme ud af det her morads hurtigst muligt.

Jeg forstår godt SF's og Socialdemokraternes noget trykkede stemning i sådan en situation, som de har bragt sig i. Det må de jo forklare, og jeg synes også, at de har forklaret det undervejs i den lange debat, vi havde under førstebehandlingen. Jeg har det godt med, at vi i 99 pct. af de andre forslag, vi har, finder en enighed. I

det her tilfælde havde jeg også gerne set, at vi var blevet enige og havde stemt skidt ned.

Men det drejer sig ikke kun om S og SF. Det drejer sig også om den pinlige situation, som Dansk Folkeparti har bragt sig i, nemlig at de virkelig vil være bekendt at stemme sammen med de borgerlige i det her spørgsmål, hvor deres grundlæggende holdning jo netop er, at vi skal bevare efterlønnen, som den er.

Kl. 10:18

Formanden:

Fru Ulla Tørnæs igen.

Kl. 10:18

Ulla Tørnæs (V):

Men synes hr. Christian Juhl ikke, at det er underligt, ja, ligefrem mærkeligt, at hverken S eller SF har meldt sig på banen til en debat, hvor vi debatterer den vigtigste reform i nyere tid i dansk politik, altså at S og SF her glimrer ved deres fravær og ikke giver deres mening til kende? Synes hr. Christian Juhl ikke, at det er mærkeligt?

Kl. 10:19

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:19

Christian Juhl (EL):

Joh, politik kan forekomme mærkeligt. Jeg synes også, det er mærkeligt, at fru Ulla Tørnæs' parti for 1 år siden ville forsvare efterlønnen. Pludselig kom de på andre tanker, og nu skulle det lige pludselig være det vigtigste i verden at få fjernet den ordning, vi har. På den måde undrer jeg mig til stadighed. Nu har jeg kun været her i 3 måneder, men hver eneste dag er en kilde til en stor forundring hos mig i forhold til de gamle politikere her på stedet.

Jeg har diskuteret meget, både med S og SF, og det har fru Ulla Tørnæs jo også gjort. Jeg tror, det var i 3½ time, vi fik diskuteret de her ting. Jeg skal jo ikke tage ansvaret for andre end Enhedslisten. Det gør jeg, og vi er indædt modstandere af det her. Kunne vi inspirere eller overbevise eller lokke nogle til at stemme imod det her forslag, vil vi gøre det, og det er det, vi prøver, netop ved at stille de to ændringsforslag.

Kl. 10:20

Formanden:

Så var der en kort bemærkning til hr. Christian Juhl. Jeg fandt ikke ud af, om det var en kort bemærkning eller en ordførertale, hr. Joachim B. Olsen bad om. Det venter vi lige med.

Så er der en kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted til hr. Christian Juhl.

Kl. 10:20

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det med efterlønsreformen er altså lidt mystisk. Hr. Christian Juhl står og klandrer de borgerlige partier og dermed også Dansk Folkeparti for at være med til det her. Noget af det, som hr. Christian Juhl og hans parti kunne have gjort for at støtte en rød regering, var jo at stille som betingelse, at efterlønsreformen ikke blev gennemført. Det lidt mystiske ved det er, at det gjorde man ikke i Enhedslisten. Man sagde ja til at støtte en rød regering, selv om man på forhånd vidste, at efterlønsreformen skulle gennemføres. Man sagde ja, og man siger samtidig ja til at støtte, at efterlønsreformen bliver gennemført, fordi man i sidste ende stemmer ja til finansloven. Er det ikke lidt bemærkelsesværdigt, vil jeg sige til hr. Christian Juhl, at det er den vej, man går, og at man klandrer alle andre, når man selv er årsag til, at den bliver gennemført?

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:21

her forslag. Det var derfor, de fleste vil se, at uanset om vi får de her ændringsforslag igennem, stemmer vi imod de her forslag.

Kl. 10:24

Kl. 10:21

Christian Juhl (EL):

Jeg tror næppe, der er en sag, som jeg har diskuteret så meget ude i de fagforeninger, hvor jeg kommer, og ude blandt de folk, den rammer, som den her. De fleste forstår meget godt vores handlinger i den sammenhæng og har sagt: Hold nu fast i den nye regering – det har vi også gjort – og appeller til, at hr. Bent Bøgsted stemmer efter overbevisning i stedet for at stemme efter taktik. Det er det, vi har prøvet.

Hr. Bent Bøgsted ved jo godt, at der er et parti i regeringen, som bestemt ikke er glade for efterløn, og som i mange tilfælde er ret arrogant over for ufaglærte arbejdsmænd og -kvinder i Danmark. Jeg tænker på Det Radikale Venstre. Det er dybt pinligt at se deres holdning til arbejdsmarkedsspørgsmål. Jeg troede i starten, da jeg første gang satte mig ned her, at hr. Bent Bøgsteds gamle arbejderhjerne kunne række så langt, at vi kunne samles om det her forslag. Jeg har næsten været nede på mine bedende knæ for at bede Dansk Folkeparti om at være med til at stemme det her igennem. Men nej, de siger arrogant: Vi holder sammen med Venstre og De Konservative, og det bliver vi ved med. Undskyld, det er en skam.

Kl. 10:22

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:22

Bent Bøgsted (DF):

Jeg synes selvfølgelig, hr. Christian Juhl er undskyldt, fordi det er så tydeligt at høre, at hr. Christian Juhl og Enhedslisten ikke har forstået ret meget af den parlamentariske situation og de forlig, der ligger i Folketinget. Hr. Christian Juhl er ny herinde, og det er fuldt forståeligt, at man så har en ideologisk tro på, hvordan det foregår, og at man kan stemme på kryds og tværs, selv om man har indgået forlig. Forlig binder; sådan er reglerne herinde.

Det er også lidt mystisk i den forstand at høre hr. Christian Juhl blive ved med at klandre Dansk Folkeparti, når hr. Christian Juhls eget parti kunne have sagt til regeringen: Hvis I skal være i regering, skal I droppe alt det her om efterløn og køre efter det, vi gerne vil. Det har hr. Christian Juhl gjort på mange andre områder, bl.a. med de lovforslag, vi skal behandle på mandag, om NO_x-afgifter og sukerafgifter, der virkelig koster arbejdspladser. Så forstår jeg godt, at hr. Christian Juhl er interesseret i at beholde efterlønsreformen, fordi dem, der mister deres arbejde, vil hr. Christian Juhl så sende på efterløn.

Kl. 10:24

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:24

Christian Juhl (EL):

Vi kommer vist ikke ret meget længere med det her, vil jeg sige til hr. Bent Bøgsted, ud over at jeg vil appellere til, hvis der er en DF-samvittighed, at man bruger den. Jeg synes, det står meget klart – det gør det i hvert fald for os i Enhedslisten – at det er et rigtigt valg at sige, at vi skal have den her regering på plads, og den har vi sagt vi støtter uden betingelser, fordi den giver så mange muligheder i det kommende arbejde. Vi tager så kampen fra sag til sag og appellerer til, at man stemmer ordentligt og fornuftigt, når man behandler det

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:25

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Nu står vi ved andenbehandlingen af efterlønsreformen, og det er jo en reform, som et stort flertal i Folketinget siger ja til. Og med den nye regerings tilslutning til efterlønsreformen er der jo bred tilslutning, og det viser sig så i forbindelse med al arbejdet, at det også ender med, at Enhedslisten siger ja til det, når de stemmer ja til finansloven, fordi det indgår i finansloven. Så Enhedslisten må have rigtig dårlig samvittighed, når de ved tredje behandling af finansloven skal sidde og trykke på jaknappen og sige ja til en finanslov, som efterlønsreformen indgår i, og dermed sige ja til en finanslov, der indeholder tilbagebetalingsreformen. Det kan være en gåde for udenforstående, men man har prioriteret anderledes i Enhedslisten og sagt, at man for enhver pris har villet være støtteparti for regeringsmagten, koste hvad det vil – om så det koster arbejdspladser, og det er så det, det gør.

Vi får en stor debat på mandag, så det skal vi ikke ind på her, og jeg tror heller ikke, formanden vil sætte pris på, at vi starter en stor debat om de forslag, der er på dagsordenen på mandag, men jeg kan blot konstatere, at Enhedslisten giver med den ene hånd og tager med den anden, og så koster det arbejdspladser.

Så har man her efterlønsreformen, som man for enhver pris vil bevare. Det er klart, at når man går ud og fjerner tusindvis af arbejdspladser med de forslag, der er på dagsordenen på mandag, skal man have efterlønnen at sende folk på. Jeg forstår klart Enhedslistens politik: Alle skal på overførselsindkomst. Det er det, det egentlig drejer sig om.

Hvad seniorjob angår, som også blev nævnt, vil jeg sige, at det altså ikke blev forhandlet i forbindelse med efterlønsreformen, tilbagebetalingsreformen. Der var partierne enige om at det bare kørte videre. Det var slet ikke en del af forhandlingen, og derfor står det heller ikke i aftalen. I den forbindelse er vi da i Dansk Folkeparti – det bliver så først til næste år – klar til at se på, om vi kan finde nogle løsninger for dem, der kommer lidt i klemme vedrørende seniorjob. Jeg vil slet ikke afvise, at vi måske kan finde en løsning på noget af det.

Hr. Christian Juhl var inde på, at krisen er dyb og skaber flere arbejdsløse. Ja, det forstår jeg godt med Enhedslistens politik og magt over regeringen, der skaber tusindvis af arbejdsløse. Det forstår jeg godt. Det havde jeg aldrig troet at Enhedslisten skulle lægge stemmer til, men det gør de.

Men i Dansk Folkeparti er vi enige om, at vi selvfølgelig står ved det forlig, vi har indgået om efterlønnen, så vi stemmer ja til tilbagebetalingsreformen.

Kl. 10:27

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Finn Sørensen til Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:28

Finn Sørensen (EL):

Jeg kan forstå, at hr. Bent Bøgsted mener, at Enhedslisten opfører sig helt tåbeligt her, fordi vi støtter en regering, der samtidig lægger navn til en afskaffelse af efterlønsordningen. Men hvad er baggrunden for den kritik? Det forstår jeg ikke rigtig. Betyder det, at hr. Bent

Bøgsted gerne vil tilbyde os et andet flertal på det her område? For så vil jeg da sige, at kritikken er helt berettiget. Hvis det er sådan, at vi ved at vælte regeringen har mulighed for at få sat en stopper for det her fuldstændig urimelige angreb på almindelige arbejdsfolk, er vi da parate til at kigge på det, vil jeg sige til hr. Bent Bøgsted. Så er det det, der ligger i den her kritik af Enhedslisten?

Kl. 10:28

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:28

Bent Bøgsted (DF):

Den skal jeg lige have igen: Tilbyder hr. Finn Sørensen at vælte regeringen, hvis vi går i forhandlinger med Enhedslisten om efterlønsreformen? Det er meget spændende. Jeg vil gerne have bekræftet, at det er det, der ligger i det.

Kl. 10:29

Formanden:

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 10:29

Finn Sørensen (EL):

Jamen inden jeg svarer på det, vil jeg da gerne vide, om det er seriøst ment, for så skal jeg da nok svare på det. Står hr. Bent Bøgsted nu og tilbyder muligheden for, at vi kan få et flertal for at afvise den her elendige reform, der bliver lagt op til her? Hvis jeg kan få et klart svar på det, skal jeg nok svare på det andet.

Kl. 10:29

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:29

Bent Bøgsted (DF):

Jeg synes, det er en interessant vinkel, at Enhedslisten her mere eller mindre står og lover at ville vælte regeringen – det kan være i næste uge. Jeg vil da lade det gå videre til min gruppeformand, og jeg er også sikker på, at fru Ulla Tørnæs vil lade det gå videre til sin gruppeformand, at Enhedslisten er klar til at vælte regeringen her inden jul. Det er en meget interessant vinkel. Så jeg vil lade det gå videre.

Vi skal selvfølgelig have en drøftelse af det her, hvis Enhedslisten *virkelig* står ved det løfte, de giver her – meget interessant åbning!

Kl. 10:30

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 10:30

Christian Juhl (EL):

Hr. Bent Bøgsted skal ikke være nervøs. Vi stemmer imod den her lov, og vi stemmer gerne sammen med hr. Bent Bøgsted. Vi stemmer gerne sammen Socialdemokraterne, og vi stemmer gerne sammen med SF'erne og hvem, der ellers måtte have samvittighed til at stemme sammen med os.

Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt den her reform indgår i finansloven, så må jeg lige rette en fejl – jeg troede ikke, jeg skulle rette på ældre folketingsmedlemmer: Vi stemmer for det beløb, der er afsat til det, som et flertal måtte finde på at pålægge staten i forbindelse med den her reform. Det vil sige, at hvis flertallet beslutter at fjerne efterlønnen, så skal der betales en regning, og det ville dog være tåbeligt ikke at sige, at så skal folk selvfølgelig have deres penge.

Vi støtter regeringen, som Dansk Folkeparti gjorde det, fra sag til sag. Vi tager og vurderer, og i den her sag er vi uenige med regeringen. Derfor stemmer vi nej. Så man kan jo ikke sige, at vi bare er stemmekvæg.

Ud over det støtter vi ikke bare finansloven. Vi støtter en finanslov, der går i den rigtige retning. Og det gør den her finanslov. Den har nogle grå pletter, men den har overvejende et rigtig, rigtig godt sigte. Det er derfor, vi stemmer for den, også fordi den bl.a. skaber en ufattelig masse nye arbejdspladser og åbner op for, at vi kan komme ud af det morads, som hr. Bent Bøgsted og de borgerlige har lagt navn til i 10 år.

Kl. 10:31

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:31

Bent Bøgsted (DF):

Jamen jeg kan forstå på det, at hr. Christian Juhl blev lidt nervøs, for det var en spændende åbning, der kom fra Enhedslisten, nemlig det, at man var klar til at vælte regeringen her, hvis man kunne indgå i forhandlinger om efterlønsreformen.

Jeg er stadig væk i tvivl om, hvad Enhedslisten vil, og det tror jeg egentlig jeg bliver ved med at være. Så der er selvfølgelig noget, vi skal have diskuteret.

Nu kan jeg se, at Venstres gruppeformand er kommet i salen – der var jo selvfølgelig noget, der fangede interessen også der. I den forbindelse er det stadig væk spændende at høre, om det er hr. Finn Sørensen, eller det er hr. Christian Juhl, man skal tage for gode varer, eller det ender med, at der er en helt tredje fra Enhedslisten, der kommer op og siger noget tredje i den her forbindelse. Det vil jeg se frem til.

Kl. 10:32

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:32

Christian Juhl (EL):

Jeg tror, at mange før mig – også de ældre i Folketinget – har lært, hvordan Enhedslisten arbejder. Vi tager stilling til de konkrete forslag, der er, og er der et godt forslag, så stemmer vi for det. Her er der et skidt forslag, som man skal stemme imod, og det gør vi. Og der siger vi til vores venner i regeringen: Det her stemmer vi imod. Og så har de jo forstået, hvad det drejer sig om.

Hr. Bent Bøgsted kunne f.eks. være kommet med et forslag om, at vi skal redde seniorjobberne. Det kunne han jo have gjort under udvalgsbehandlingen, hvis han havde ønsket det. Jeg har selv påpeget det tidligere under første behandling. Så kunne vi måske have fået et løst det, samtidig med at vi havde undgået at skabe den store utryghed, vi gør for tre årgange på seniorjob nu her ved bare at sige: Nå ja, vi stemmer bare for det her, og så kan det være, at vi senere vil lappe på det. Det er en samvittighedsløs måde at arbejde på, vil jeg sige til hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:33

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:33

Bent Bøgsted (DF):

Jeg ved snart ikke, hvad jeg skal sige i den her forbindelse, for Dansk Folkeparti har selvfølgelig den holdning, at vi står ved de forlig, vi indgår. Men hvis det virkelig er sådan, som hr. Finn Sørensen fra Enhedslisten sagde vedrørende det her, nemlig at der er en åb-

ning, så er jeg sikker på, at de borgerlige partier er klar til at drøfte en sådan åbning, f.eks. med en ændring eller en udsættelse. Men vi skal jo lige have afklaret, hvad Enhedslisten egentlig vil i den her forbindelse, for det er en meget interessant åbning, der kom her.

Kl. 10:34

Formanden:

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning til Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:34

Frank Aaen (EL):

Nu kunne man jo bruge lang tid på at debattere noget, der grundlæggende er helt forsludret. Altså, det, Enhedslisten har tilbudt alle borgerlige partier, er, at hvis man ønsker at ændre i efterlønsreformen, er vi med på det, at hvis man ønsker at lade være med at afskaffe efterlønnen, er vi med på det, og det er det, vi spørger til.

Der vil jeg gerne spørge igen: Er Dansk Folkeparti indstillet på at sætte gang i en proces, hvor vi undlader at fjerne efterlønnen, eller være med til at støtte det ændringsforslag, Enhedslisten har stillet, om, at vi i hvert fald udsætter reformen af efterlønnen? Det er jo det, vi skal have svar på. Det er jo det, der er til debat lige i øjeblikket, og ikke noget drømmesyn om, at Enhedslisten skulle være med til at vælte en regering, vi lige har bragt til magten. Hvad er det for noget sludder?

Kl. 10:35

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:35

Bent Bøgsted (DF):

Hr. Frank Aaen har en stor politisk erfaring herindefra – det erkender jeg blankt – men det var nu Enhedslisten selv, der startede med at forplumre den her debat og kom ind på at vælte regeringen, hvis vi ville gå ind i nogle forhandlinger om efterlønnen og tilbagetrækningsreformen.

Når man står på talerstolen og bliver tilbudt sådan en åbning, altså at Enhedslisten skulle være klar til at vælte regeringen, hvis vi vil være med til at udsætte efterlønnen eller kigge på, om vi ikke skulle lade være med at gennemføre efterlønsreformen, er det klart, at vi i den borgerlige lejr bliver interesseret; selvfølgelig gør vi det. Enhedslisten kan takke sig selv for, at der kom den her debat om det, for det var hr. Finn Sørensen, der lagde op til det.

Kl. 10:36

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 10:36

Frank Aaen (EL):

Endnu en gang spørger jeg: Vil Dansk Folkeparti være med til som minimum at udsætte ikrafttrædelsen af denne ødelæggelse af efterlønsordningen? Ja eller nej? Og hvis der bare er en anelse vilje i Dansk Folkeparti til at ville være med til i det mindste at udsætte ikrafttrædelsen af efterlønsreformen, beder vi bare om at få tingene tilbage i udvalget. Så kan vi diskutere i udvalget, hvordan vi gør det.

For det er det, der er hovedsagen i dag. Og lad så være med at snakke udenom og om alt muligt andet, som f.eks. fantasitanker om, at vi skulle vælte regeringen. Tag stilling til det helt præcise og konkrete: Vil man være med til ændringsforslaget om at udsætte ikrafttrædelsen af efterlønsreformen – ja eller nej?

Kl. 10:37

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:37

Bent Bøgsted (DF):

Jamen hr. Frank Aaen ved udmærket, hvordan forlig fungerer herinde i Folketinget, og jeg må igen sige, at det var Enhedslisten selv, der startede den debat og kom med en åbning om, at man var klar til at vælte regeringen, hvis vi ville være med til at se på en ændring af efterlønnen. Det var det, hr. Finn Sørensen sagde heroppe, og det er der flere end mig der har hørt.

Kl. 10:37

Formanden:

Så er der vist ikke flere korte bemærkninger til Dansk Folkepartis ordfører. Jeg må så forstå, at det er hr. Joachim B. Olsen, der gerne vil have ordet som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 10:38

(Ordfører)**Joachim B. Olsen (LA):**

Tusind tak. Den her reform er et skridt i den rigtige retning. De demografiske udfordringer, som Danmark står over for, kræver, at vi laver reformer, som øger arbejdsudbuddet, for vækst alene løser ikke de udfordringer, vi står over for.

Det er sådan, at det strukturelle underskud, vi har at se frem til de næste mange år, ikke løses ved vækst, fordi de offentlige udgifter, vi har i Danmark, som hovedregel er udgifter til mennesker, mennesker, som bl.a. er på overførselsindkomst. Derfor er det bydende nødvendigt, at vi flytter folk fra passiv forsørgelse over i beskæftigelse, at vi får en lidt mindre offentlig sektor, for ellers ender vi i den samme gældskrise, som en masse lande i Europa kæmper med i dag. Derfor er det her også en ansvarlig reform, og jeg synes faktisk, at Dansk Folkeparti skal roses for at tage et ansvar i denne sag.

Jeg synes dog, at man burde have taget konsekvensen fuldt ud og afskaffet efterlønnen helt. Jeg tror ikke, at det havde gjort nogen som helst forskel for de partier, der var gået ind for en sådan fuldstændig afskaffelse, med hensyn til om de var blevet straffet af vælgerne. Det tror jeg ikke de var; det havde været det samme resultat. Det er nu engang sådan, at vi lige så godt kunne have hevet plasteret af en gang for alle i stedet for at trække det ud, for jeg tror helt ærligt ikke, at der er mange herinde, der tror på, at der vil være en efterlønsordning for min generation og heller ikke for mine børns generation. Derfor havde det rigtige, det ansvarlige, det modige og det ambitiøse været at have afskaffet efterlønnen helt. I modsætning til, hvad der bliver sagt fra nogle ordføreres side, viser al erfaring, at øget arbejdsudbud giver øget beskæftigelse. Hvis det ikke var sådan, havde vi haft over en million arbejdsløse danskere i dag, for siden 1950 er arbejdsstyrken øget med over 800.000 personer.

Afslutningsvis vil jeg give stor ros til Folketinget for at trække i den rigtige retning og stor ros til Dansk Folkeparti for at vise et økonomisk ansvar. Jeg vil så også sige, at jeg synes, det er underligt, at der ikke er ordførere for Socialdemokratiet og SF, der går på talerstolen i dag og forklarer borgerne, hvorfor de støtter op om det her.

Kl. 10:40

Formanden:

Der er en kort bemærkning, så hvis ordføreren vil vente lige nedenunder. Så er det hr. Christian Juhl, der har en kort bemærkning til Liberal Alliances ordfører.

Kl. 10:40

Christian Juhl (EL):

Man skal vist have læst mange år i et meget støvet lokale på et meget verdensfjernt universitet, hvis man kan blive ved med at påstå, at øget arbejdsudbud i sig selv giver mere arbejde. Eller også skal man tro på, at man kan undertrykke almindelige arbejdere så hårdt, at de

vil tage alt muligt arbejde, dvs. også arbejde til 30-40 kr., lige som f.eks. nogle østeuropæiske arbejdere er tvunget til på det danske arbejdsmarked. Øget arbejdsudbud giver ikke øget beskæftigelse, vil jeg sige til hr. Joachim B. Olsen, og for at citere dig selv: Sådan er det bare. Øget arbejdsudbud giver ikke øget beskæftigelse, sådan er det bare. Det, der giver øget beskæftigelse, er, hvis erhvervslivet lader sig inspirere til at sætte noget i gang, hvis det offentlige sætter noget i gang, og hvis vi i fællesskab hjælper os ud af en passivitet, hvor vi sparer, undskyld udtrykket, røven ud af bukserne. Det går ikke. Vi skal have sat gang i nogle ting, og vi skal sørge for, at arbejdsudbud og øget beskæftigelse passer sammen. Det er det, det drejer sig om. Det er alt for forsimplet og forenklet at klare det på hr. Joachim B. Olsens måde.

Kl. 10:42

Formanden:

Jeg skal måske lige sige, at vi skal huske, at vi ikke bruger duformen og måske også bruger andre udtryk for en vis legemsdel her i Folketinget.

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 10:42

Joachim B. Olsen (LA):

Selvfølgelig står øget arbejdsudbud ikke alene. Men det er altså en lidt underlig diskussion, når al erfaring viser, også fra andre lande, at øget arbejdsudbud giver øget beskæftigelse. Sådan er det. Og det er jo ligegyldigt, hvor meget man sætter gang i, hvor mange investeringer man laver, hvis arbejdskraften ikke er til stede, kommer der ikke nogen beskæftigelse. Så det går på to ben. Hvis man sammenligner med Sverige, som ikke har en efterløn, er det jo helt tydeligt at se, at andelen af 55-60-årige, som er i beskæftigelse i Sverige, er betydelig højere, end den er i Danmark. Der er i øvrigt ikke nogen efterløn i Sverige eller i Norge eller i andre lande, som er sammenlignelige med Danmark, og derfor er det helt tydeligt, at det her er det ansvarlige at gøre. Den her ordning overlever ikke, den overlever heller ikke, som den er nu. Det tror jeg helt ærligt ikke at der er nogen der tror på herinde, og derfor burde man selvfølgelig have fjernet den en gang for alle. Jeg må bare indrømme, at jeg ikke tror, at ordføreren får ret mange økonomer til at være enige med ham i, at øget arbejdsudbud ikke giver øget beskæftigelse.

Kl. 10:43

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:43

Christian Juhl (EL):

Alle økonomer, alle økonomer, jeg har læst, siger, at det er ganske overflødigt at diskutere arbejdsudbuddet på denne side af år 2020. Det her forslag medfører alene og i sig selv netto 25.000 ekstra arbejdspløse. Det vil sige, at arbejdsudbuddet øges med 25.000 frem til 2020. Alle siger, at det er ganske overflødigt i forhold til arbejdsudbuddet at lave det her, fordi der er arbejdspløse nok. Som hr. Joachim B. Olsen også nævnte, er der op mod 800.000 uden for arbejdsmarkedet, som i hvert fald for en dels vedkommende kunne inspireres til et stykke arbejde, hvis det var der. Derfor er det som at leve på en fjern planet at tale om manglende arbejdskraft, hvis man kigger uden for Christiansborgs tykke mure. Der er så mange, der gerne vil i arbejde, at det slet ikke er et problem at have et øget arbejdsudbud. Problemet er, om de kan få lov til at komme ind på arbejdspladsen. Det er ligegyldigt, hvilken branche, ligegyldigt, hvilken baggrund arbejdsgiverne ønsker, så er de til rådighed. Det er da det, vi skal diskutere. Vi skal da ikke diskutere et endnu større tal.

Kl. 10:44

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 10:45

Joachim B. Olsen (LA):

Ordføreren blander to begreber sammen, nemlig ledighed og øget arbejdsudbud. Det er ikke sådan, at fordi man øger arbejdsudbuddet, falder ledigheden, men det er sådan, at beskæftigelsen stiger. Det er det, der er en kendsgerning. Det er det, al erfaring viser, og jeg synes, at det er underligt at stå og tale imod al erfaring. Der er en grund til, at Velfærdskommissionen, Arbejdsmarkedskommissionen, de økonomiske vismænd, alle sammen anbefaler, at man laver de her reformer. Jeg tror ikke, at det er for sjov, at de gør det. Det er også derfor, at selv vælgerne, vi har selvfølgelig kloge vælgere i det her land, også kan se, at det her er en helt nødvendig reform. Derfor er det her ansvarligt. Det her er noget, man skal have god samvittighed over, fordi det her er noget, der vil sikre, at velstanden i Danmark, som er en forudsætning for, at man kan hjælpe de svageste i det her land, kommer til at stige.

Kl. 10:46

Formanden:

Tak til Liberal Alliances ordfører. Så er det fru Mai Henriksen som konservativ ordfører.

Kl. 10:46

(Ordfører)**Mai Henriksen (KF):**

I årevis har Konservative sat spørgsmålstegn ved efterlønsordningen, og vi kan vist roligt sige, at vi aldrig har været de helt store tilhængere. Det Konservative Folkeparti var også det eneste parti, som turde se problemerne i øjnene og turde tage debatten op for år tilbage. For politik handler jo om at prioritere, og det virker mærkeligt, at raske, arbejdsduelige borgere kan trække sig tidligt tilbage fra arbejdsmarkedet, bare fordi deres fødselsattest siger, at de nu er blevet 60 år. Så skal de pludselig holde op med at være aktive, for at de i stedet kan få nogle gode hyggeår derhjemme.

Der er Konservatives prioritering altså helt klar: Efterløn er ikke et nødvendigt velfærdsgode, som er sådan lidt ekstra kræse oven på et arbejdsliv. Det sagde vi under førstebehandlingen, og det siger vi også her under andenbehandlingen, for vi vil langt hellere prioritere de områder, som virkelig trænger til et løft. Det er uddannelse, det er sundhedsvæsenet, det er infrastrukturen, og det kan også være den kollektive trafik for bare at nævne nogle stykker.

Før valget stod de borgerlige meget alene med ønsket om at reformere efterlønnen, og nu siger Socialdemokraterne og SF også ja. Jeg vil egentlig godt rose Socialdemokraterne og SF for, at de er med til at tage det her ansvar, og jeg havde håbet på at kunne få en debat med Socialdemokraterne og SF, at de kom op og holdt deres ordførertaler, så vi kunne komme med korte bemærkninger og få diskuteret det. Så jeg synes, det er rigtig ærgerligt, at der ikke bliver holdt ordførertaler fra Socialdemokraternes og SF's side her til den andenbehandling.

Kl. 10:47

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Juhl. Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:47

Christian Juhl (EL):

Nu er jeg muligvis en smule tungnem, men hvad angår det at påstå, at folk skal gå på efterløn, fordi de har ret til at gå på efterløn, og at de går på efterløn, selv om de er raske, vil jeg lige erindre om, at ef-

terlønnen er en rettighed, som arbejderbevægelsen har tilkæmpet sig igennem årene og har fastholdt og også nu forsøger at fastholde, fordi det er en vigtig og nødvendig rettighed for mennesker, der er slidte – ikke nedslidte, men slidte – sådan at de kan nå at få et otium med godt helbred, ligesom f.eks. højtuddannede mennesker kan det. De er sjældent slidte, når de kommer på pension. Derfor handler det ikke om at hjælpe nogle, der ikke kan længere. Det handler om at tage en rettighed fra nogle mennesker, som har kæmpet sig til den, og som har ydet meget for at få den. Det er derfor, vi fastholder den som en rettighed, sådan at de også kan få et otium, hvor de har helbred til at være sammen med deres børnebørn og nyde livet, og sådan at de ikke bare skal knokle til sidste minut af deres liv.

Kl. 10:49

Formanden:

Fru Mai Henriksen.

Kl. 10:49

Mai Henriksen (KF):

Det er jo her, man kan se de helt store forskelle, for al politik handler om prioritering, og de politikere, som ikke ønsker at prioritere, har ikke forstået deres opgave. Der må jeg bare erkende, at De Konservatives prioritering er fuldstændig klar: Vi ønsker ikke at betale til raske, arbejdsduelige borgere, som godt kan være på arbejdsmarkedet, og som også har lyst til at være på arbejdsmarkedet, men som måske tænker, at det kunne være hyggeligt at stoppe tidligere, eller som måske oven i købet bliver presset ud af arbejdsmarkedet, fordi de jo bare kan gå på efterløn. Der ønsker vi altså at prioritere helt anderledes. Vi siger, at der er andre områder, som vi mener der er brug for at løfte. Det er uddannelse, det er sundhedsvæsenet, og det er så vores prioriteringer. Der er det jo bare fantastisk, at der er så store forskelle her i Folketingssalen.

Kl. 10:49

Formanden:

Så er det hr. Christian Juhl for anden korte bemærkning.

Kl. 10:50

Christian Juhl (EL):

På et godt og dynamisk arbejdsmarked, hvor man tager hensyn til hinanden, er der ingen, der presses ud. Der er nogle, der har ret til at gå, når de f.eks. er 60 år. Der er nogle, der har ret til at sige: Nu er min tid slut, nu har jeg tjent de penge, som fru Mai Henriksen og hr. Christian Juhl skal leve af, og dermed kan jeg med god samvittighed tillade mig at nyde mine sidste år. Forhåbentlig er der ikke for mange arbejdsgivere, der presser folk ud. Det skulle jo gerne være sådan, at de havde friheden og retten til at blive eller til at gå på efterløn.

Jeg prioriterer også mine kræfter, og jeg prioriterer dem til fordel for dem, der knokler og skaber værdierne i vores samfund, ikke for dem, der lukrerer på dem og sidder på toppen af det hele og tror, at de skal have alt forærende.

Kl. 10:50

Formanden:

Fru Mai Henriksen.

Kl. 10:50

Mai Henriksen (KF):

Hr. Christian Juhl siger, at der ikke er nogen, der bliver presset ud af arbejdsmarkedet. Så må jeg bare opfordre hr. Christian Juhl til at prøve at dykke ned i en række af de forskellige redegørelser, som kommunerne laver hvert år. Der vil man nemlig se, at alle kommuner laver sådan en god øvelse, som går ud på at holde igen med de offentlige udgifter, og der står i de kommunale redegørelser, at en stor del af besparelserne findes ved naturlig afgang. Naturlig afgang

betyder jo, at man går fra og går på efterløn. Jeg må bare minde om, at det altså ikke nødvendigvis er alle, der har lyst til at gå via den her naturlige afgang. Så når man skal spare, om det så er i en kommune eller en virksomhed, så vil man først og fremmest prikke de medarbejdere på skulderen, som er i den her aldersgruppe. Man siger: I stedet for at vi skal ud og fyre din kollega, kunne vi godt tænke os, at du gik på efterløn i stedet. Og det er som medarbejder rigtig, rigtig vanskeligt at sætte sig op imod, så der er rent faktisk nogle, der bliver presset ud af vores arbejdsmarked i dag.

Kl. 10:51

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Ønsker ministeren ordet?

Så er det fru Ulla Tørnæs i anden omgang.

Kl. 10:52

(Ordfører)**Ulla Tørnæs (V):**

Tak. Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg synes, at det her har været en meget, meget pudsigt andenbehandling. Jeg er nærmest målløs. Vi har her haft en andenbehandling af den vigtigste økonomiske reform i nyere tid uden deltagelse af regeringspartierne endsige uden deltagelse af den minister, som har ansvaret for den her lovgivning. Jeg synes, det er utroligt. Jeg synes, det viser en utrolig arrogance og foragt ikke bare over for Folketinget, men over for folkestyret og dermed over for vælgerne. Men ministeren har jo en sidste chance her. Vi har ikke trykket på knapperne endnu i forbindelse med de ændringsforslag, der er stillet, så jeg går bestemt ud fra, at ministeren nu, når jeg går ned, går op på talerstolen, så vi kan få den debat, vi nu har efterlyst i tre kvarter, så vi kan få regeringspartierne til at redegøre for de spørgsmål, vi stillede under førstebehandlingen, og som vi jo ikke fik svar på. Vores eneste mulighed er jo at gentage de spørgsmål, vi har stillet, i håb om, at regeringspartierne eller da i det mindste ministeren vil svare på dem. Tak.

Kl. 10:53

Formanden:

Jeg har noteret fru Inger Støjberg og hr. Christian Juhl. Skal jeg forstå det som privatistindlæg? Det var en kort bemærkning. Så er det en kort bemærkning til fru Ulla Tørnæs fra hr. Christian Juhl.

Kl. 10:53

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne fra denne talerstol erklære mig fuldstændig enig med fru Tørnæs. Det er arrogance af værste skuffe at stemme for det her forslag. Det er kynisme af højeste grad at stemme for det her forslag, og hvis man gør det, er man med til netop at presse endnu flere ud. De får ikke et valg, de bliver tvunget af regeringen og et flertal her, der siger: Vi har presset jer væk fra den mulighed, I havde i gamle dage, vi har presset jer ud i arbejdsløshed, og I har kun 2 år, resten af tiden kan I gå på kontanthjælp eller klare jer med det, I selv har. Jeg er fuldstændig enig med fru Tørnæs i, at det er arrogance og kynisme af meget, meget høj karakter.

Kl. 10:54

Formanden:

Ønsker fru Tørnæs ordet?

Kl. 10:54

Ulla Tørnæs (V):

Synes hr. Christian Juhl ikke, at det er underligt, at hr. Christian Juhl ikke har mulighed for at stille det samme spørgsmål eller give den samme kommentar til de regeringspartier, som har ansvaret for at gennemføre den her lovgivning, al den stund at hverken regeringspartierne ordførere eller ministeren vil deltage i debatten, fordi de

tilsyneladende væmmes så meget ved at skulle stemme for en lovgivning, som de er så inderligt imod? Synes hr. Christian Juhl ikke, at det er underligt, og at det er foragt for Folketinget, folkestyret og vælgerne?

Kl. 10:55

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:55

Christian Juhl (EL):

Det er foragt for rengøringsassistenten, jord- og betonarbejderen og alle de andre, der hermed mister noget. Hvordan hvert enkelt folketingsmedlem stiller sig, og om de ønsker at deltage i debatten eller ej, skal jeg overlade til deres samvittighed. Jeg har det sådan, at jeg gerne vil diskutere med alle. Jeg vil f.eks. også gerne diskutere med De Radikale. Der har været en påfaldende tavshed fra De Radikale i den her sag, fordi de jo netop står sammen med de borgerlige i det her spørgsmål, også rent politisk-ideologisk. Derfor er jeg enig. Jeg ville gerne have diskuteret med mange flere, men nu har jeg diskuteret med dem, som har villet diskutere vores standpunkt på det her område med os. Jeg håber da, at den sunde fornuft kan brage lidt igennem, når vi nu skal til at stemme, så folk i det mindste overvejer deres stemme og bruger en lille smule tid på deres samvittighed, og dvs. også overvejer de to ændringsforslag, som vi har sat til afstemning.

Kl. 10:56

Formanden:

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 10:56

Ulla Tørnæs (V):

Tidligere i debatten her i dag var der en ordveksling imellem hr. Christian Juhl og hr. Bent Bøgsted, hvor jeg lyttede mig til, at hr. Christian Juhl, hvad skal man sige, ålede hr. Bent Bøgsted og sagde, at han bestemt håbede, at hr. Bent Bøgsted stemte efter sin overbevisning. Jeg vil blot spørge hr. Christian Juhl, om ikke det samme bør gøre sig gældende for Socialdemokraterne og SF, hvor vi nu ved, at de kommer til at stemme imod deres overbevisning, når vi på onsdag ved tredjebehandlingen skal stemme for tilbagetrækningsreformen. Jeg vil høre hr. Christian Juhl, om det ikke ville være på sin plads, hvis de pågældende medlemmer kom herop og klart redegjorde for, hvad deres overbevisning er med hensyn til tilbagetrækningsreformen.

Kl. 10:57

Formanden:

Så er det fru Inger Støjberg som privatist.

Kl. 10:57

(Privatist)

Inger Støjberg (V):

Vi står vel over for at skulle vedtage en reform, som for mange i Folketinget er en af de største, de har prøvet at vedtage. Det er en reform, som fremtidssikrer Danmark, som berører hele diskussionen om, hvorvidt det er rimeligt at sende friske og raske mennesker ud af arbejdsmarkedet i en tidlig alder, og som tager fat på hele løsningen af det demografiske problem, som vi kommer til at stå over for. Derfor må jeg sige, at jeg synes, at når vi har så principiel en debat, som den i dag, og når vi har så stort et lovkompleks foran os, som vi har i dag, undrer det mig meget, at regeringspartierne ikke tager ordet og ikke går op og forsvare det lovforslag, man har fremsat.

Jeg tror, at det var hr. Christian Juhl fra Enhedslisten, der sagde, at det jo er vigtigt, at man stemmer efter sin overbevisning og ikke

efter taktik. Det kan selvfølgelig være lige præcis i den formulering, at man skal finde årsagen til, at der ikke er en ordfører eller en minister på banen i dag. Jeg synes, at det er ærgerligt – så er det sagt med et mildt udtryk – at vi ikke får en ordentlig debat om det her meget, meget store og meget, meget vigtige og principielle lovkompleks, som ligger foran os. Den eneste grund til, at vi ikke får den debat, er jo, at regeringspartiernes ordførere så at sige har stukket halen imellem benene og stemmer efter taktik og ikke efter overbevisning.

Kl. 10:59

Formanden:

Skal hr. Christian Juhl have en kort bemærkning her? Værsgo.

Kl. 10:59

Christian Juhl (EL):

Jeg bliver ikke overbevist af at høre den samme ting flere gange. Friske og raske mennesker presses ud af arbejdsmarkedet. Jeg vil sige til mine kære borgerlige kollegaer, at de skal tage stilling. Det, de gør med det her lovforslag, er ikke at skaffe nogle fra efterløn over i arbejde. Man gør det, at man presser dem ud i et dagpengesystem, som man har været med til at ødelægge, og man presser dem ud i en usikker situation. Det er det, der sker. Det vil sige, at de presses fra en nogenlunde tryk situation ud i en usikker situation.

Man skal da tage stilling til indholdet. Man skal da forstå, at SF, Socialdemokraterne og De Radikale i dag har svaret ved ikke at sige noget. Jeg har forstået deres budskab. Jeg har endda prøvet at appellere til dem om i alle mulige sammenhænge at være med i den her diskussion, og det har de også været andre dage. Man skal da holde sig til indholdet. Man skal tage stilling til dem, man rammer. Man skal tage stilling til konsekvensen af forslaget. Man skal tage stilling til, at man nu skaber flere arbejdsløse, og at man gør det usikkert for tusindvis af danskere, som har slidt og slæbt for bl.a. de borgerliges løn.

Kl. 11:00

Formanden:

Fru Inger Støjberg.

Kl. 11:00

Inger Støjberg (V):

Jeg ved simpelt hen ikke, hvilken verden hr. Christian Juhl befinder sig i, men det er i hvert fald ikke i den virkelige verden. For det, vi diskuterer i dag, er jo, hvordan vi skal fremtidssikre velfærdssamfundet, og hvordan vi skal sikre, at der er hænder nok på det danske arbejdsmarked. Jeg vil sige til hr. Christian Juhl, at det er det, det her handler om. Alligevel er der en lille flig af, tror jeg, at vi lever i den virkelige verden, for det er jo ikke mange minutter siden, at hr. Christian Juhl truede med at hive tæppet væk under regeringen på grund af det her lovforslag.

Så jeg vil sige til hr. Christian Juhl, at jeg synes, at det problematiske her er, at vi har med regeringspartier og en minister at gøre, som end ikke vil diskutere det lovforslag, som er lagt frem. Og årsagen til, at man ikke vil diskutere det, vil jeg sige hr. Christian Juhl, er jo ene og alene, at man stemmer af taktiske grunde og ikke efter overbevisning.

Kl. 11:01

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 11:01

Christian Juhl (EL):

Hvis vi ville fremtidssikre vores samfund, ville vi, ligesom den nye regering har gjort, kickstarte tingene og sætte ting i gang. Vi ville inspirere erhvervslivet til at sætte nogle ting i gang, så ville vi ikke

spare, hr. formand, bagdelen ud af bukserne. Hvis vi kigger ud i den virkelige verden, kan vi se op imod 800.000 mennesker, som er sat uden for det aktive arbejdsmarked. Nogle af dem skal ind og have en chance, det antal skal ikke bare forøges ved at flytte nogle fra en nogenlunde tryk situation, hvor de kan nyde deres efterløn, til en meget utryk situation som arbejdsløse.

Hvis vi ville fremtidssikre, lyttede vi til, at det her forslag netto skaber mere end 25.000 arbejdsløse i 2020. Og det er altså netto. Og så er det endda forudsat, at krisen ikke bliver hverken værre eller dybere, hvilket alt desværre tyder på. Der er mange virkelige verdener at kigge på, og jeg vil gerne nøjes med at kigge på den virkelige verden, jeg kender, nemlig de mange ufaglærte og håndværkere, som i den grad bliver ramt af det her kyniske forslag.

Kl. 11:02

Formanden:

Fru Inger Støjberg.

Kl. 11:03

Inger Støjberg (V):

Skal vi nu ikke lige få noget på det rene. Det er den regering, som hr. Christian Juhl og Enhedslisten støtter, der har fremsat forslaget, så dermed har hr. Christian Juhl lige kaldt sine egne venner for kyniske. Det synes jeg måske godt kunne påkalde en bemærkning fra nogle af regeringspartiernes ordførere.

Når det så er sagt, er det jo egentlig en meget interessant betragtning, som hr. Christian Juhl lægger for dagen, i og med at hr. Christian Juhl rejser hele debatten om, hvorvidt man fjerner folk fra arbejdsmarkedet, eller om man giver mennesker en chance på arbejdsmarkedet. Det er jo rent faktisk sådan, at de forslag, som regeringen har fremsat, via den finanslov, der lige er blevet fremsat, samlet set betyder 4.000 færre på arbejdsmarkedet. Så hvis hr. Christian Juhl virkelig mente det, måtte hr. Christian Juhl altså også tage op til revidering, hvorvidt han overhovedet vil stemme for finansloven og da i hvert fald det lovforslag, som tilsyneladende kommer til debat på mandag, hvor vi har andenbehandlingen af hele komplekset om kontanthjælpsloft, starthjælp og 225-timers-reglen.

Kl. 11:04

Formanden:

Fru Mai Henriksen for anden omgang.

Kl. 11:04

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

Det her må siges både være et stort, omfattende og også meget vigtigt lovforslag, og så virker det meget mærkværdigt, at regeringspartierne fuldstændig undlader at debattere det. Og det er rigtig ærgerligt, at vi ikke får mulighed for at diskutere den her sag i dybden. Beskæftigelsesministeren plejer at være god for en god diskussion, og når man ved, hvordan hun plejer at agere, er det rigtig mærkeligt, at hun ikke går op og tager ordet og kaster sig ind i diskussionen med den ildhu, som hun ellers plejer at udvise i politiske debatter.

Man må bare konstatere, at tavshed plejer at blive opfattet som modstand. Nuvel, vi kan nu forstå, at Socialdemokraterne og SF vælger ikke at tage ordet, men at De Radikale vælger heller ikke at tage ordet virker rigtig mærkværdigt, for De Radikale må jo juble over det her lovforslag og synes, at det er rigtig positivt.

Jeg vil godt afslutte med at sige, at det er ærgerligt, for det klæder ikke nogen at gemme sig i en politisk debat i Folketingssalen.

Kl. 11:05

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 11:05

Christian Juhl (EL):

Nu skal man jo vælge sine ord med omhu fra den her talerstol, og man skal også passe på ikke at bruge nogle ord, som ikke står i Folketingets ordbog. Men jeg vil sige, at jeg da føler mig en smule pikeret. Nu har jeg og andre kammerater fra Enhedslisten lagt al vores energi i at deltage i en debat med de borgerlige om deres forslag, som oprindeligt blev aftalt før valget. Og jeg synes, at vi har brugt alle de argumenter, som vi overhovedet kunne finde på, for at overbevise partierne. Vi har endda bragt virkeligheden herind. Og så får vi at vide, at det kun er andenrangs at diskutere med sådan nogle som os. Det er o.k. at have den holdning, men jeg bliver en smule pikeret over det.

Jeg forstår ikke, at man hellere vil diskutere med Socialdemokraterne, SF og De Radikale, som man jo er enig med. Hvorfor ind i et eller andet sted er man ikke glad for, at man har fået overbevist regeringen om, at man skal stemme sammen? I stedet for at vade rundt i en ligegyldig diskussion om, hvorvidt Socialdemokraterne, SF og De Radikale tager ordet, burde man tage en diskussion, der handler om materien, nemlig om, hvordan folk mister rettigheder, og hvordan man tryner det arbejdende folk i Danmark.

Kl. 11:06

Formanden:

Fru Mai Henriksen.

Kl. 11:06

Mai Henriksen (KF):

Jeg vil da gerne benytte lejligheden til at være begejstret for Enhedslistens bidrag. Jeg betragter det bestemt ikke som noget andenrangs. Tværtimod får vi netop den politiske debat, som jo har stor betydning. Så det skal slet ikke være at betragte som noget andenrangs. Jeg kan bare konstatere, at jeg gerne havde set, at hele Folketinget debatterede, at alle partierne meldte sig på banen, og at det ikke kun var de borgerlige og Enhedslisten, der endte med at stå og debattere fra den her talerstol.

Kl. 11:07

Formanden:

Hr. Christian Juhl, igen? Nej, det er det ikke. Så må jeg forstå, at hr. Mads Rørvig gerne vil have ordet som privatist.

Kl. 11:07

(Privatist)

Mads Rørvig (V):

Vi behandler i dag i Folketinget en af de største reformpakker, som Folketinget har behandlet længe. Jeg skal ikke tage meget af medlemmernes tid, men blot bemærke, at ministeren har valgt ikke at tage ordet i den her forbindelse; det synes jeg simpelt hen er en skam. Og i den forbindelse har ordførerne for de regeringsbærende partier heller ikke valgt at tage ordet. Jeg synes simpelt hen, det er en skam for den debat, som jeg synes sådan en stor lovpakke fortjener, og specielt set i lyset af, hvor meget det har fyldt i debatten op til folketingsvalget og i de senere år, synes jeg simpelt hen, at debatten fortjener, at ministeren går herop på talerstolen og tager ordet, så vi kan få debatten om efterlønsreformen. Tak.

Kl. 11:08

Formanden:

Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 11:08

Kl. 11:10

Afstemning**Formanden:**

Der stemmes først om L 19. Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (EL), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte 8 (EL), imod stemte 101 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 1 (Bjarne Laustsen (S)).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Enhedslisten)?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 3 af et mindretal (Enhedslisten), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 8 (EL), imod stemte 102 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 1 (Bjarne Laustsen (S)).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 4, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Enhedslisten)?

Det er vedtaget.

Så stemmer vi om L 20.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Enhedslisten)?

Det er vedtaget.

Der er ikke stillet ændringsforslag til L 21.

Jeg foreslår, at lovforslagene går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 22:**Forslag til lov om ændring af lov om social pension. (Forhøjelse af folkepensionsalder, indførelse af seniorførtidspension m.v.).**

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 21.11.2011. 1. behandling 25.11.2011. Betænkning 13.12.2011).

Kl. 11:10

Forhandling**Formanden:**

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Finn Sørensen fra Enhedslisten.

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. I udvalgsbehandlingen af det her forslag har der været deputationer fra tre fagforbund, FOA, Fødevareforbundet NNF, og BUPL. Jeg vil gerne takke de tre forbund for deres indsats i forbindelse med det her lovforslag, de har nemlig i deres deputationer haft medlemmer med, rigtige, levende mennesker, der selv fortalte om deres situation og om, hvordan man kommer i klemme i systemet, når man efter myndighedernes opfattelse er for syg til fleksjob og for rask til førtidspension. Forbundene har på den baggrund på det kraftigste talt imod denne lovgivning, der reelt afskaffer efterlønnen for tusindvis af mennesker, som ikke vil kunne blive på arbejdsmarkedet længe nok, til at de kan få glæde af efterlønnen i den forringede udgave, som foreslås her. FOA har specielt peget på, at deltidsansatte og kvinder, og der er for deres vedkommende et stort sammenfald, kommer i klemme. De tre forbund har dermed understøttet den argumentation, som Enhedslisten har fremført imod regeringens forslag om seniorførtidspension. Det er på ingen måde et alternativ til efterlønnen eller nogen lettere vej til at få førtidspension, som VKO-partierne forsøger at give indtryk af.

Hr. Kristian Thulesen Dahl har direkte påstået – og jeg citerer: Der er en gruppe nedslidte, der bliver bedre stillet ved denne ordning. Citat slut. Hr. Morten Østergaard fra De Radikale har udtalt – og jeg citerer: Vi har i stedet spændt et sikkerhedsnet ud under alle, også dem, der ikke har været medlem af en a-kasse. Citat slut.

D'herrer taler imod bedre vidende. Det fremgår klart af forslaget, at der ikke er tale om en ny ordning, men blot om en ny ansøgningsmulighed til den eksisterende førtidspensionsordning.

Det er, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, uendelig få, der vil kunne få glæde af ordningen. Den eneste nye retting, der indføres, er, at man kan få et langt hurtigere afslag på ansøgning om førtidspension. Det har vi forsøgt at rette lidt op på med det ændringsforslag, vi stiller. Vi foreslår, at man udvider mulighederne for at søge ved at genindføre en tidligere ordning, hvor mennesker fra 50 år og opefter kan tilkendes førtidspension ud fra sociale og helbredsmæssige kriterier. Det skal også afgøres på det foreliggende grundlag, men med den vigtige tilføjelse, at kommunen har pligt til at indhente en aktuel speciallægeerklæring, medmindre lægejournaler tydeligt dokumenterer alvorlig sygdom. En sådan ordning vil heller ikke være noget alternativ til efterlønsordningen, det vil blot svare til, at man sætter et plaster på en blodstyrning, men det vil give lidt flere mennesker mulighed for at få et værdigt liv, selv om de er nedslidte.

Udvalgsarbejdet tyder ikke på, at vi har nogen udsigt til at få vedtaget forslaget, men vi fremsætter det alligevel, i håb om at der skulle være nogen humanisme tilbage hos et flertal i Folketinget på det her område. Det vil også give visse politikere mulighed for at leve op til tidligere udtalelser om at ville stille en gruppe nedslidte bedre, end de er stillet i dag.

Kl. 11:14

Formanden:

Tak til ordføreren. Ønsker flere at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet, og vi kan gå til afstemning.

Kl. 11:14

Afstemning**Formanden:**

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Vi slutter afstemningen.

For stemte 8 (EL), imod stemte 98 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 1 (Bjarne Laustsen (S)).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (EL), og der kan stemmes nu.

Vi slutter afstemningen.

For stemte 12 (EL og LA), imod stemte 97 (V, S, DF, RV, SF og KF), hverken for eller imod stemte 1 (Bjarne Laustsen (S)).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 3, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af LA)?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 11:16

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Til dagsordenen skal jeg i øvrigt meddele, at Socialdemokratiets folketingsgruppe, Det Radikale Venstres folketingsgruppe, Venstres folketingsgruppe og Det Konservative Folkepartis folketingsgruppe har meddelt mig, at de har udpeget følgende medlemmer af Folketinget som medlemmer af Lønningsrådet for den resterende del af indeværende funktionsperiode:

Forhenværende medlem af Folketinget Poul Andersen (S) udtræder og erstattes af medlem af Folketinget Karen J. Klint (S).

Forhenværende medlem af Folketinget Jens Peter Verner (S) udtræder og erstattes af medlem af Folketinget Rasmus Prehn (S).

Forhenværende medlem af Folketinget Johs. Poulsen (RV) udtræder og erstattes af medlem af Folketinget Nadeem Farooq (RV).

Medlem af Folketinget Jacob Jensen (V) udtræder og erstattes af medlem af Folketinget Peter Christensen (V).

Medlem af Folketinget Peter Juel Jensen (V) udtræder og erstattes af medlem af Folketinget Ulla Tørnæs (V).

Forhenværende medlem af Folketinget Helle Sjelle (KF) udtræder og erstattes af medlem af Folketinget Mai Henriksen (KF).

Forhenværende medlem af Folketinget Henrik Rasmussen (KF) udtræder og erstattes af medlem af Folketinget Mike Legarth (KF).

De pågældende er herefter valgt.

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes mandag den 19. december 2011, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der ligeledes fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 11:17).
